

Šiame numery

Jekill Lionginas ir Hyde Šepetys.
Apie skulptorių A. Braždį ir jo kūrybą.
LKMA devintasis suvažiavimas.
Susitikimas su Lilija Šukyte.
Medicina LKMA suvažiavime.
Tautosakos bei tautotyros darbai Lietuvoje.
Architektūra LKMA suvažiavime.
Vyrai, reikės pasitempti.

Kertinė paraštė

Jekill Lionginas ir Hyde Šepetys

Kai prieš kelerius metus JAV-se lankėsi gausi turistų grupė iš Lietuvos, čia buviamas, atrodo, gerą įspūdį paliko Kultūros ministro tituluotas Lionginas Šepetys. Kai kurie su juo besišmonėjusieji pavadino jį "šviesiu lietuviu". Paklausus, kuo gi tas jo "šviesumas" pasireiškęs, atsakymas paprastai būvo: "mandagus", "taip atidžiai klausosi", "Būdinga, kad savo straipsniuose Šepetys naudoja terminą "realistinis" labai miglotai, be tikslaus aptarimo). Ar Šepetys ir jų "mandagiai" ir "atidžiai" išklau-sė, kaip tų svetingųjų išieivų? Toli gražu. Tokie dailininkai straipsnyje išbarami už "ne-pagrįstas, klaidingas ir žalingas" nuomones. Šepetys pabrėžia, kad Lietuvos meną formuos par-tijos pareigūrai, ir cituoja Leni-no posakį: "Mes turime planin-gai vadovauti tam (meno) vyks-mui ir formuoti jo rezultatus". Ir taip ant "šviesaus lietuvių" portreto, kaip plaukai ant Dr Jekyll'io rankos, ėmė dygti leni-ninė menininkų tramdytojų barzdelė.

Šepetys suminėjo, kad visa eilė Lie-tuvos dailininkų buvo išvystę iš-tisą kampaniją prieš partijos pa-geidaujamą "realistinį" meną. Kai kurie jų net drisė tvirtinti, kad realistiniai paveikslai su di-daktiniais pamokslėliais nesantys "organiška Lietuvos meno dalis". (Būdinga, kad savo straipsniuose Šepetys naudoja terminą "realis-tinis" labai miglotai, be tikslaus aptarimo). Ar Šepetys ir jų "mandagiai" ir "atidžiai" išklau-sė, kaip tų svetingųjų išieivų? Toli gražu. Tokie dailininkai straipsnyje išbarami už "ne-pagrįstas, klaidingas ir žalingas" nuomones. Šepetys pabrėžia, kad Lietuvos meną formuos par-tijos pareigūrai, ir cituoja Leni-no posakį: "Mes turime planin-gai vadovauti tam (meno) vyks-mui ir formuoti jo rezultatus". Ir taip ant "šviesaus lietuvių" portreto, kaip plaukai ant Dr Jekyll'io rankos, ėmė dygti leni-ninė menininkų tramdytojų barzdelė.

Šepetys suminėjo, kad visa eilė Lie-tuvos dailininkų buvo išvystę iš-tisą kampaniją prieš partijos pa-geidaujamą "realistinį" meną. Kai kurie jų net drisė tvirtinti, kad realistiniai paveikslai su di-daktiniais pamokslėliais nesantys "organiška Lietuvos meno dalis". (Būdinga, kad savo straipsniuose Šepetys naudoja terminą "realis-tinis" labai miglotai, be tikslaus aptarimo). Ar Šepetys ir jų "mandagiai" ir "atidžiai" išklau-sė, kaip tų svetingųjų išieivų? Toli gražu. Tokie dailininkai straipsnyje išbarami už "ne-pagrįstas, klaidingas ir žalingas" nuomones. Šepetys pabrėžia, kad Lietuvos meną formuos par-tijos pareigūrai, ir cituoja Leni-no posakį: "Mes turime planin-gai vadovauti tam (meno) vyks-mui ir formuoti jo rezultatus". Ir taip ant "šviesaus lietuvių" portreto, kaip plaukai ant Dr Jekyll'io rankos, ėmė dygti leni-ninė menininkų tramdytojų barzdelė.

rugsėjo 8 d. numeryje. Ten jis aprašo Dinos Vernajos galerijoje vykstančio "tarybinės dailės po-grindžio" parodą "Tarybinis avangardas, Maskva 73", penkių sovietijos dailininkų "nelegaliai užsienin" išvežtus grafikos, skulptūros ir tapybos darbus. Šepetys parodą pasmerkia, kaip me-nininkai bevertę ir kaip politinį an-ti-sovietinį samokslą. Ypač iš-kalbūs ir įdomūs jo argumentai.

Kodėl tie paveikslai "be-verčiai"? Nes, pasak Šepe-čio, "tarybinė estetika" juos at-meta "kaip bevaisį formalizmą arba kaip "antihumanišką veik-lą", nes jie prieštarauja "mū-sų meno politikai". Reiškia, eg-zistuoja tokia "tarybinė estetika" bei "meno politika" ir tai, kas neatitinka jų reikalavimų, yra: "Meninio požiūriu — niekas".

Kas gi suteikia "tarybinę es-te-tiką" tokios magiškos galybės? Stalino laikais, "tarybinė es-te-tika" atmetė Picasso, Braque, Cha-gallį, Van Goghą ir kitus di-džiuosius Vakarų modernistus, o išaukštino žanrinius, viktoriajinio pobūdžio, traktoristus ir genero-lus sentimentalizuojančius pa-veikslus. Dabar "teigiamo tary-binio meno" ribos praplėstos, bet tebėra griežtai apibrėžtos. Kas gi nusprendžia tų ribų erdvu-mą, "teigiamo" meno pobūdį? Dailininkai viešose diskusijo-se, dialektiniame nuomonių pa-sikeitime? Ne, paties Šepetio pa-reiškimu, sovietiniu "realizmu" nepatenkintųjų Lietuvos dai-lininkų nuomonės yra "žalin-gos" ir todėl nieko nereiš-kia. Tiems gausiems dailinin-kams uždarytos durys į spaudą ir jų paveikslams į parodas.

Kas gi tada formuoja "tary-binę estetika"? Kaip ir Stalino lai-kais, pareigūrai, biurokratai, par-tijai paklusnūs dailininkai. Kiek jų nuomonė sveria, meną verti-nant? Kas dabar prisimena valdininkų ir policininkų meni-nius sprendimus meno istorijo-je? Tad "tarybinė estetika" pa-rafrazuojant Šepetį, "meninui požiūriu — niekas".

(Nukeista į 2 psl.)

KAI PLIENAS PAVIRSTA PLASTINIU MENU

Skulptoriaus Antano Braždžio kūrybinis kelias

KAZIMIERAS BARENAS

Šiuo metu vakarietiškojame pasaulyje, be abejo, pats labiau-siai išgarsėjęs lietuvis skulptorius yra Britanijos sostinėje Londone gyvenęs Antanas Braždis, žino-mas ir Britanijoje ir Europos že-myne. Kai pagalvoji, tai tokiu aptarimu dar ir ne visa tiesa bū-tų pasakyta. Garso susilaukęs bu-vo iš Lietuvos kilęs ir Prancūzi-joje gyvenęs Lipchitz'as. Bet jis gi nelietuvis. Taigi pirmoji ir vie-nintelė garbė atitenka Antanui Braždžiui.

Tik septyneri metai dar tepra-bėgo nuo to laiko, kai 1965 m. gruodžio mėn. Londone buvo su-ruošta pirmoji jo vieno darbų pa-roda, teigiamai įvertinta didžiųjų Britanijos dienraščių ir savaitraš-čių ir meno reikalams skirtųjų žurnalų, o taip pat vokiečių ir amerikiečių kai kurių leidinių me-no kritikų, ir per tuos nuo'anos parodos praėjusius septynerius kūrybiškai riebiuosius metus mū-sų skulptoriaus anuomet taip skaisčiai sužibusi žvaigždė yra iš-kilusi jau labai aukštai ir vis ky-la. Dabar jau galima galvoti ne vien tik apie jo naujų darbų pa-rodas, bet ir apie pakartotiną ro-dymą muziejų ruošiamose paro-dose jo ankstyvesnių kūrinių.

Ligi tos lūžį reikškusios parodos A. Braždis buvo jau įsigijęs rim-tą teorinį pasiruošimą ir pasiro-dęs viešai su savo talentu. Iki 1961 metų mokėsis ir baigęs Chi-cagos Meno institutą, atvažiavo į Londoną ne šiaip sau pagilinti studijų, naudodamasis mamos ir tėtės malone, bet gavęs iš Ins-tituto specialią stipendiją. Jeigu Institute yra apie keletas tūkstan-čių studentų ir vis dėlto nemažas būrys baigiančiųjų, tai labai su-prantama, kokiam reikia būti, kad gautum vienintelę skulpto-riui skirtą stipendiją. Londone jis gilino studijas Karališkojoje dai-lės kolegijoje. Antrą stipendiją — premiją jis 1963 m. gavo jau Lon-done (Sir Robert Sainsbury award).

Grupinėse parodose A. Braž-dys dalyvavo dar studijuodamas. Savo darbų jis buvo išstatis 1960 m. Chicagos Meno institute, ku-riame tuo metu studijavo. Daly-vavo jis ir 1960-61 m. parodose New Horizon ir Sculpture Chi-cagoje, paskui 1961 m. su kitu menininku Chicagos universite-te suruoštoje parodoje. Studijuo-damas Londone, jis dalyvavo A.L.A. parodoje 1963 m. ir, jau baigęs papildomas studijas 1965 m. Londone, amerikiečių ambasa-dos patalpose kultūros festivalio proga suruoštoje penkių parodoje (keturių tapytojų ir vieno skulp-toriaus — Antano Braždžio).

1965 m. gruodžio mėn. Hamil-ton galerijoje suruošta jo vieno darbų paroda, kuri pareikalavo nemažo pasirėngimo. Toje paro-doje jis išstatis 12 savo skulptū-rų, daugiausia vis didelių, ku-rioms sukurti buvo reikalingas ilgesnis laikas. Bet laikas išėjo

Antano Braždžio naudai. Jis rim-tai pasiruošė, ir kritikai sutiko jį kaip rimtą skulptūros pasaulio jė-gą. Juk tada, vertindamas jo pa-rodą, 1966.I.3 britų "The Guar-dian" dienraštyje Norbert Lyn-ton rašė:

"Paroda pristato visiškai susi-formavusią asmenybę, darbai mokamai panaudojančią įspū-dingas techniškes galimybes ir išreiškančią eilę estetinių tradici-jų savo darbuose, kurie visi suda-ro vis dėlto nuostabią vienumą".

"The Financial Times" (1966. I.13) Paul Grinke, teigiamai pa-sisakęs dėl atskirų darbų ir ypač atkreipęs dėmesį į tada visuotinai pripažintą kūrinių "Vedybos", pri-ėjo tokios išvados:

"Braždis eina labai nepriklausomu keliu, ir jo atsidėjimas, ku-rį rodo visi jo dabartiniai darbai, labai netrukus išves jį į pirmąsias moderniųjų skulptorių eiles".

Charles S. Spencer keturių puslapių iliustruotą straipsnį 1966 m. sausio mėn. numeryje išspausdino mėnesinis Londone leidžiamasis žurnalas "Studio In-ternational". Tas pats meno kri-tikas 1965. XII. 28 "The New York Times" rašė:

"Pirmoji skulptoriaus Antano Braždžio paroda Hamilton gale-rijoje yra vienas pačių įspūdin-giausių šiemetinių debiutų.

"Esu tikras, kad ši paroda yra pradžia didelės ateities. Nėra abejonių, kad Braždis skolingas Lipchitz'ui apie kurį jis atsiliepia su pagarba; tokios pats storos, vamzdžių pavidalo formos, ta-čiau kai Lipchitz'o kompozicija būna sudėtinga, barokinė, šis jau-nasis, laikosi žymiai didesnės at-rankos ir yra klasiškai tiesiogines-nis.

"Palyginus su vadovaujančių-jų jaunųjų britų skulptorių me-chanizmais, šaltomis statulomis, Braždis pasirodo aiškiai huma-nistiškas, dalis senos europietiš-kosios tradicijos, nors jis, kaip tai matyti, yra aiškiai konservatyvus, pasirinkdamas sau medžiagas ar joms panaudoti būdus.

"Jo išieties taškas yra žmogiš-koji forma, bet, nei sentimentali-ai, nei anekdotiškai nepanaudo-damas tos žmogiškosios padėties, jis persismelkia į žmogaus kūną, taip sakant, iki pačių kaulų. Pa-nyzdžiui, "Vedybos", kol kas ge-riausias jo darbas, yra dvi išlank-sdytos formos, kurių viena reiškia stuburkaulį, o kita apglėbti pa-sirušiusias rankas ar šlaunikau-lis. Juodai nudažytus, tuos du paprastus pavidalus dar jungia eilė mažų sferinių pavidalų, ir vi-suma sudaro nuostabų mišinį formų elegancijos ir seksualumo".

Charles S. Spenceriui anuo-met siūlėsi tokia išvada:

"Imdamas sunkią medžiagą ir pasirinkdamas apvalias formas, jis visada sudaro lengvumo, net linksmumo įspūdį, ir jeigu jo darbuose ieškotum klaidų, tai, gal būt, jas sudarytų nebent tas,

Skulptorius Antanas Braždis savo studijoje su skulptūra "Tirpstančios kreivės".

Nuotr. M. Magnus

lengvas jo dekoratyvumas. Bet didžioji jo dorybė yra pastangos parodyti, kad, pasinaudojant eu-ropietiškoja tradicija, įkvėpimo imantis iš žmogiškųjų formų, ga-lima sukurti naujų ir reikšmingų skulptūrų".

Jo talentą ir sugebėjimus tei-giamai įvertino didžiajame "The Observer" savaitraštyje Nigel Goslin. "Sueddeutsche Zeitung" 1966.III.19-20 tos parodos proga paskelbė straipsnį, kuriame pa-rodą Londone turėjusi vokiškos kilmės Schottanderi, taip pat skulptūroms naudojančių metalą, rašė, kaip apie didžiausias viltis.

Matydamas anuometinį jo pa-sisekimą, tada A. Braždį esu klausęs: kaip gi ten atsitiko, kad visa galva iškilai virš kitų? Britai juk tik labai išimtiniais atvejais susižavi kitos tautybės talentu, ypač dar jaunu, neįsigijusiu pa-saulinio garso. Tada A. Braždis man kukliai aiškino, kad gal jo darbuose ieškotum klaidų, tai, gal būt, jas sudarytų nebent tas,

mės, o gal ir tai, kad jis yra vis dėlto atvažiavęs iš Amerikos. Me-nai eina, visuose kataloguose nu-rodinėjama jo lietuviška kilmė, ir būtų labai abejotina, kad kokios nors svarios reikšmės turėtų jo ry-šiai su Amerika. Dėl to dabar, po 7 metų, vėl kartoju A. Braž-džiui aną su pasisekimu susijusį klausimą. Kas gi, sakau, tave taip išskleidė?

Jo atsakymas, tur būt, supran-tamas ir pateisinamas. Daugiausia, sako, lemia profesionalizmas ir atsidėjimas. Išėini mokslus, at-sidėdį tam darbei, ir pripažini-mas automatiškai seka. Maža, sa-ko, yra skulptorių, kurie dirba po 7 dienas per savaitę, kasdien po didžiulį skaičių valandų. Štai ir Chicagos Meno institute, sako, mokėsi keli tūkstančiai stude-ntų. Kas jame gavo stipendijas, tu-rėjo nusimanyti, ir kas tas stipen-dijas skyrė, taip pat turėjo nusi-manyti, kad skiria vertam.

Deja, nusistatymas visur prisi-pažinti ir sakyti lietuviui A. Braž-džiui, kaip tarptautiniam skulp-

toriui, turi ir tam tikrų varžan-čių ir, sakytume, nuostolingų mi-nusų. Štai britai anuomet užsakė A. Braždžiui sukurti skulptūrą savo paviljonui Osakos parodo-je. Tačiau, kai sužinojo, kad jis nei anglas, nei amerikietis, o lie-tuvis, jie taip sumišo ir susikon-fūzijo, atidavę tą darbą "užsie-niečiui", kad nesiryzo niekur to reikalo plačiau skelbti. Dėl tau-tybės yra ir kitų sunkumų patekti į tarptautines parodas (pvz. Venecijos bienales).

A. Braždis, žinoma, šiandien jau nebe tas, kurį prieš septyne-rius metus išgyrė kritikai ryšium su jo pirmąja vieno asmens pa-roda. Jeigu jis anuomet buvo di-delė viltis, tai jis tokį laukimą pateisino naujais laimėjimais. Štai tuoj po anos pirmosios JAV ambasadoje Londone buvo su-ruošta penkių amerikiečių paro-da, kurioje skulptorius buvo tik vienas — A. Braždis. Tas pats jau minėtasis Charles S. Spen-

(Nukeista į 2 psl.)

Kai plienas pavirsta menu

Atkelta iš 1 psl.

Šia proga pagilino savo mintis „The New York Times“ tarptautinėje laidoje 1966.IV.26 šitaip:

„Skulptorius Brazdys pastaruoju metu susilaukė ypatingo pasisekimo pirmąją savo vieno paroda Hamiltono galerijoje, iš kurios čia rodomi trys darbai. Kilme lietuvis, jis studijavo Chicagoje ir atvažiavo į Londoną 1961 m. Jo juslingos, seksualinės skulptūros yra žymiai europietiškesnės, negu amerikietiškos ar angliškos; jos maždaug bendro tūrio su dabartiniais geometriniais ar monotuiniais stiliais. Jo suvirinto plieno formos kūrinuose yra didelės, tačiau jos nėra nerangios; malonios, patrauklios ir ypačiai originalios tokiu jaunam menininkui“.

Taigi Ch. S. Spencer aptarime šį kartą iškilio į paviršių jau visa eilė A. Brazdžio kūrinių teigiamybių ir, pasakytume, vien teigiamybių, be jokių klaidų.

A. Brazdys visą tą laiką atsidėjęs dirbo. Dabar jis taip pat dirba iš pieties, jeigu tik sąlygos leidžia. Be kita ko, kas savaitę jis jau 10 metų po pora dienų turi sugaišti kaip skulptūros dėstytojas Cheltenhamo Meno institute, nors tas darbas jam nekeičia entuziazmo, kai matas, kad baigusieji griebiasi daugiausia kitų darbų, o specialybę užmeta. Bet džiaugsmo suteikė jam šiais metais mokslo baigusieji jo studentai. Jie pasiekė ypač aukštą standartą, gerį jų diplomai, ir tie viltingieji A. Brazdžio diplomantai išvažinėja po visą pasaulį gilinti studijų.

O kad jis atsidėjęs dirba, tai dėl to šiuo metu jo studijoje yra apie 20 užbaigtų darbų, tarp jų 12 sukurtų po 1971 m. parodos. Pats naujausias su dideliu disku viršuje dar nėra nepakrikštytas. Be kita ko, tą skulptūrą, taip kol kas dar ir nespėję pakrikštyti, jau suspėjo nupirkti Londone reziduojąs Kanados diplomatas lietuvis Alfredas Pūsaruskas.

Per tą kelerių metų laiką ėjo apie mūsų skulptorių garas kartu su darbais. 1966 m. jo darbas buvo išstatytas Arnolfini galerijoje Bristolio mieste, 1965 m. meno tarybos suruoštoje parodoje Towards Art II Londone, 1966 m. Battersea Park suruoštoje atvirame ore parodoje Londone (joje dalyvavo tarptautinės garsenybės — Henry Moore, amerikietis David Smith, žinomoji britų skulptorė Hepworth, buvo išstatyti italo Alberto Giacometti darbai —, 1970 m. Salon de Mai Paryžiuje, 1971 m. Art Spectrum Londone, 1972 m. su 2 darbais Sheffield muziejuje kartu su 9 kitais skulptoriais.

1969 m. „The Sunday Times“ paskelbė konkursą pastatyt skulptūrai prie Woolgate House Londone. Konkurse dalyvavo 600 skulptorių, premijas laimėjo 4, tarp jų A. Brazdys. Pats darbas buvo užsakytas A. Brazdžiui pagal jo projektą. Tas darbas yra 5 metrų aukščio ir pavadintas „Ritualas“ (ji 1969.X.7 specialioje iškilinėse atidengė anuometinė kultūros ministerė Jennie Lee). 1969.X.13 „The Guardian“ dienraštis Michael McNay iškilnių proga nurodė, kad iki šiol Londone vyravo ne tikroji skulptūra, bet tam tikrų įžymių žmonių įvaizdžiai. „Tačiau padėtis keičiasi“, toliau rašė tas vertintojas. „Kaip Jennie Lee pastebėjo, atidengdama Antano Brazdžio skulptūrą Londono mieste praeitą savaitę, viešai vietai skirtoji skulptūra pradeda savo kelią“. Taigi A. Brazdžiui atiteko garbė būti tuo pradininku.

Po to britai buvo jam užsakę didelę skulptūrą, kuri 1970 m. Osakos (Japonijos) tarptautinėje parodoje stovėjo prieš jų paviljoną.

na. (Be kita ko, tą darbą skulptorius po parodos atpirko, ir jis, nutęsęs visu aukščiu iki lubų, dabar stovi jo studijoje.

Dvi jo skulptūros puošia Britanijos Essexo grafijos Harlowa, naują miestą, ypač palankų menams. Tame mieste, be kita ko, yra Henry Moore dvi skulptūros ir Augusto Rodino viena. Antano Brazdžio ten taip pat viena skulptūra nupirktą ir pastatytą 1967 m. miesto centre, o kita, „Aidas“, užsakyta 1970 m. ir pastatyta 1972 m.

Jo darbų, be kita ko, turi įsigyti D. Britanijos Arts Council, Leicestershire Education Department, British Steel Corporation ir kt.

Naujas sutelktinis A. Brazdžio žingsnis į viešumą buvo 1971 m. Annely Juda Fine Art galerijoje Londone suruoštoji antroji jo darbų paroda. Joje buvo išstatyta 18 darbų, kurių 3 sukurti 1969 m., 3 — 1970 m. ir 12 — 1971 m. Vadinasi, nebebuvo rodomas nė vienas darbas iš pirmosios parodos, viskas nauja, iš trejų pasakutinių metų. Visa tai ir be didelių žodžių rodo skulptoriaus atsidėjimą, ypač ta statistikinę žinią, kiek jis sukūrė darbų vien per 1971 metus.

Bet parodų prasme visa ko viršūnė A. Brazdžiui buvo, tur būt, 1972 metai, arba bent mes iš šalies taip jaučiame. Tų metų sausio 7 d. — vasario 5 d. Londone vyko apžvalginė britų skulptorių darbų paroda Redfern galerijoje, ir A. Brazdžio buvo išstatyti 3 darbai: Osakos parodai sukurtojo darbo maketas ir du 1971 m. darbai: „Ziedas“ ir „Noting Hill paukštis“. Ambicinė viršūnė, žinoma, buvo 1972 m. sausio 8 d. — kovo 5 d. Royal Academy of Arts britų skulptorių paroda. Dalyvavo 24 skulptoriai, ir A. Brazdžio buvo išstatyti 7 darbai: Osakojė buvusi skulptūra ir šie šeši 1971 m. sukurtieji: vienas be pavadinimo, „Orbita“, „Piruetas“, „Tirpstančios kreivės“, „Pusė“ ir „Vertikalinis apskritimas, horizontalinė linija“. Tada visose Londono skelbimų vietose kabojo plakatai su visų 24 skulptorių vardais ir pavardėmis, tarp jų trečiuoju puikavosi Antanas Brazdys. Milžiniškame mieste, aišku, plakatai apie individualias parodas niekada nebūna taip plačiai paskleidžiami, kaip buvo šiuo atveju. Suprantama: Karališkoji akademija gali skleisti garą labai plačiai apie tuos, kurie patenka jos globon!

Kritikai rinkosi, ką minėti iš tų 24. Kai kurie daugiau tenkinosi

Pasiruošimas Royal Academy parodai.

Nuotr. M. Magnus

skulptūros linkmėmis, kiek jos ryškėjo parodoje išstatytuose darbuose. Bet štai „The Guardian“ rašiusi Caroline Tisdall savo straipsnyje suminėjo keletą pavardžių, tarp jų ir A. Brazdžio. Michael Shepherd 1972.VI.9 „The Sunday Telegraph“... „ir Antano Brazdžio šviečiantieji chrominiai plieno darbai pajėgia suderinti su didumu tai, ko iš jų laukiama“.

Kai vyko ta paroda Karališkojoje akademijoje, A. Brazdžio kūriniams skirtasis kambarys su atskirais darbais buvo rodomas televizijoje net visą savaitę apžvalginėse meno įvykių programose.

Lietuviams ypač malonu, kad nuo pat pirmosios visų jo vieno ir kolektyvinių parodų kataloguose visada nurodoma, jog Antanas Brazdys yra gimęs 1939 m. Lietuvoje, ir kritikai tą jo kilme nuolat primena ir europietiškuose darbuose. Tada visose Londono skelbimų vietose kabojo plakatai su visų 24 skulptorių vardais ir pavardėmis, tarp jų trečiuoju puikavosi Antanas Brazdys. Milžiniškame mieste, aišku, plakatai apie individualias parodas niekada nebūna taip plačiai paskleidžiami, kaip buvo šiuo atveju. Suprantama: Karališkoji akademija gali skleisti garą labai plačiai apie tuos, kurie patenka jos globon!

Kritikai rinkosi, ką minėti iš tų 24. Kai kurie daugiau tenkinosi

Po to, kai mes apžiūrėjome

studiją, iš jos buvo išgabentas Osakos parodoje buvęs jo tas didžiulis darbas. Londono „The Globe“ teatre už Temzės, Bankside gatvėje, vyksta Sekspyro festivalis. Tam metui prie teatro pagal už suruoštą skulptūros parodą, kurioje dalyvauja apie tuozinas britų skulptorių, tarp jų ir A. Brazdys su tuo savo darbu.

Šiuo metu A. Brazdys pakviestas dalyvauti Britanijos Nottinghamo miesto medicinos centro skelbiamajame konkurse. Ryžosi konkurse dalyvauti daug skulptorių, bet rengėjai jau iš anksto atsisoję, kas jiems galėtų būti priimtina, o kas ne; dėl to konkurse dalyvau tik du priimtinausi — mūsų Antanas Brazdys ir vienas britų skulptorius.

Pinigiškai, žinoma, dalyvavimas konkurse apsimoka. Bet, sako, tokius konkursus laimėjęs, išmėtai savo darbus po įvairius miestus, ir maždaug kas juos mato. Be to, kai konkursas laimimas, tai reikia atlikti užsakomąjį darbą, sugaištamas koks pusmetis, ir tuo metu nebėlieka laiko kūrybai, kitoms idėjoms vykdyti. O konkurse esi, sako, suvaržytas, turi prisitaikyti prie vietos sąlygų, nors tavo projektas ir yra toks, kokį pagal savo idėją sukūrei.

Jis buvo pakviestas dalyvauti ir prel. M. Krupavičiui numatytojo paminklo konkurse, bet čia jis dar abejojantis. Sako, pasiūlymas konkursas, ir paaiškės, kad

Kertinė paraštė

(Atkelta iš 1 psl.)

Sepečio straipsnyje pasigirsta ir kita įdomi gaida. Madame Diana, pasiūliusi savo geleriją „Tarybiniam pagrindui“, yra aiškiai „sionistinės intencijos“. Žinant, kad dabartinėje sovietų spaudoje „sionisto“ terminas tapatus „žydi“, viskas pasidaro aišku. Tai niekas kitas, kaip žydų samokslas prieš gerą tarybinį meną!

„Sveikas“ ir „išsigimęs“ menas, „bevaisis formalizmas“ ir „vaisingas“ realizmas, žydų propaguojamoji „išsigimusi“ dailė ir partijos puoselėjamas „liaudiškas“ menas — ar tos sąvokos, tos priešingybės mums jau nėra girdėtos? Taip, tai oficialioji „nacinės estetikos“ terminologija 1933 — 1941 metais. Ir ją 1973 metais pareiškė mums jautra „Sveikusai lietuvis“ Lionginas Šepetys.

Nacinėje Vokietijoje menas vertė ar nevertingumą taip pat nusprendavo valdžiai ištikimi, dažniausiai antraeiliai, dailininkai bei partiniai kultūriniai pareigūnai. Vienas tos kultūrinės politikos vaisių buvo meninė dykuma,

koks nors apie skulptūrą nenusimanąs vaikelis laimėjo (pasirodo, išėjo gerai).

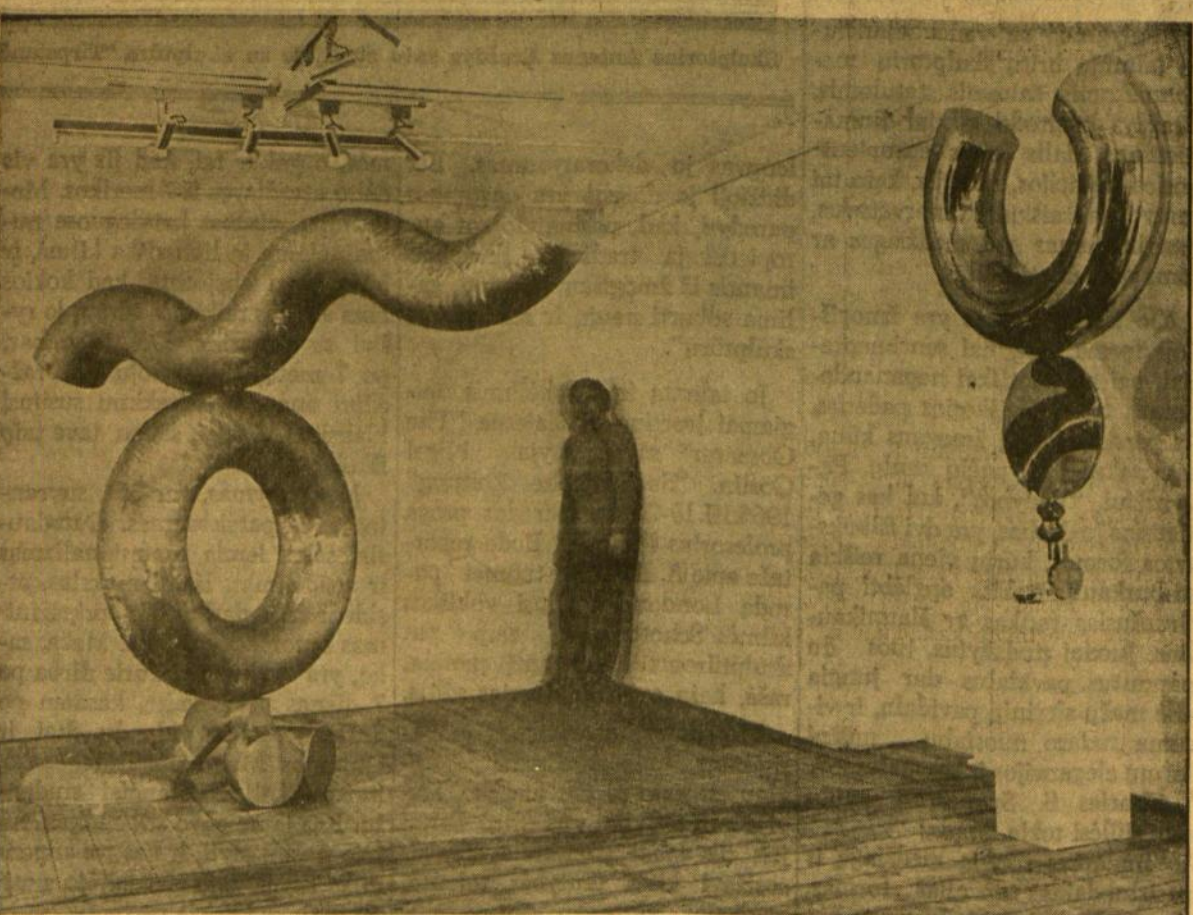
Sako, dažniausiai tokius konkursus laimi arba šešiolikmetės mergaitės, arba architektai, kurie gamina daugiausia architektūrinės dekoracijos. Panašiai, sako, atsitiko, štai, ir Londone. Buvo labai žymioje to miesto milžino vietoje pastatyta didžiulė architektūrinė dekoracija, išstovėjo ji ten 5-6 metus, bet nutarta ją nugriauti, ir jos vietą turės užimti skulptūra. A. Brazdžio nuomone, architektai daugiausia gamina skulptūros karikatūras, užtat pasaulis tiek daug prastos skulptūros, architektų pagamintos.

Skulptorius apgaili, kad jo darbai perkami australų, kanadiečių, žydų, bet ne lietuvių.

Be kita ko, jo kūrinių kainuoja nuo 500 iki 7.000 svarų, o doleriais tai būtų nuo 1.250 iki 17.500. 7.000 svarų jam sumokėta už Londone pastatytąją skulptūrą, 5.000 už Osakos parodoje britų paviljoną puošusią.

Kokia jo kaip skulptoriaus ateitis? Dirbti, sako, dirbti. Kasmet jis įsigyja vis didesnę patyrimą, įvaldą medžiagą. Ankstyvesniais metais jam atrodė, kad jo naudojamoji kūrybai medžiaga yra vis dėlto per daug nedėkingai melanksti. O kuo daugiau dirbas, tuo aiškiau matas, kad ir tą melanksią medžiagą, plieną, naudojant galima įkūnyti kaskart naują pajutimą. Medžiaga pa-

(Nukelta į 3 pusl.)

Antanas Brazdys 1971 metais Londone suruoštoje jo darbų parodoje tarp savo skulptūrų „Vertikalinis apskritimas, horizontalinė linija“ ir kitų — bevardžių.

Nuotr. J. S. Lewinski

dar ir dabar tebežiovuojanti skylė Vokietijos meno istorijoje. Naciai nepasitenkino „išsigimusių“ paveikslų smerkimu, bet stengėsi juos ir konkrečiai sunaikinti. Ju pavyzdį seka ir sovietiniai pareigūnai. Pernai iš Rusijos išvartam dailininkui Jurij Titovui buvo leista pasiimti 62 paveikslus, daugiausia religiniais temomis, kurios yra Titovo specialybė. Kai jis Romoje savo paveikslus išpakavo, juose žiojosi didelės skylės, spalvos buvo susi-

liejusios į dažų mišinį. Pasirodo, kad Aerofloto lėktuve kažkas pareiškė slapčia aplaistė juos chemikalais.

Titovo istorija yra tarsi sakmė, apšviečianti „tarybinio“ meno problemą. Naikindami jo paveikslus, tarybiniai valdininkai sukūrė savitą, skylėtą ir „abstraktų“, pareigūninį modernizmą. Tų preigūnų gretose, išbraukdamas jam nepatinkančius dailininkus, pareiškė žygiuoja ir Lionginas Šepetys, kadais — o ironiškai — „šviesiu lietuviu“ vadinintas.

Scrib

DR. VL. BLAŽYS
LAUČŲ IR VIDAUS LIGŲ
2801 West 63rd Street
Kampas 63-610 ir California
Pirmad. antradi. ketvirtadi.
6 iki 7:30 val vakaro
Šeštadi. nuo 2 iki 3:30 val
Prečiad. ir penktadi. uždaryta
Ofiso tel. 476-1042
Rezid. tel. WALbrook 5-3018

DR. C. K. BOBELIS
NKSTŲ IR ALAPUMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Tel. — 695-0533
1111 VALLEY MEDICAL CENTER
860 Summit Street
Houto 58 — Eglis Illinois
Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2238

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. pirm. ketv. 1 iki 7 popiet.
antradi. penkt. 1-5, treči. ir šešt. tik susitarus

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. GR 6-2400

Val. pagal susitarimą: pirmadi. 1 ketv. 1-4 ir 7-9; antradi. ir penktadi. 10-4, šeštadi. 10-8 val.
Ofs. tel. 735-4477 Rez. PR 8-6960

DR. E. DECKYS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — NEIŲŲ IR EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6440 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Rezid. Tel. — GI 8-0873
DR. W. M. EISIN - EISINAS
AKUBERIJA IR MOTERŲ LIGŲ
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670

Valandos pagal susitarimą. Jei n. atsiliepa, skambinti: MI 8-0001

TEL — BE 3-5893
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė Akių Ligos

3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. PR 8-2220
Namų — rezid. — PProspect 8-9081
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKSA
VAIKŲ LIGOS

2656 West 63rd Street
Pirmadi., antradi., ketvirtadi. ir penktadi. nuo 12 iki 3 val. ir nuo 6 iki 8 val. vak., šeštadi. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PO 7-6000 Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street

Val. kasdien nuo 1-4 p. p. ir 4 iki 8 val. Trečiadi. ir šeštadi. uždaryta

DR. K. A. V. JUCAS
Board Eligible
American Board of Dermatology
SPECIALYBĖ ODO LIGOS
IR CHIRURGIJA
6324 North Milwaukee Avenue
Tel. 763-3310 944-5847

Visi telefonai 652-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 10th Court, Cicero

Val. kasdien 10-12 ir 4-6; Prečiad. šeštadi. tik susitarus

Tel. ofiso ir buto Olympic 2-418
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1443 So. 50th Avenue, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 4-8 val. vak.
Anksčiau trečiadieniais
Šeštadieniais 12 iki 4 val. popiet
Tai ir priinama kaina

Tel. RElance 5-1311
DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuviai gydytojas)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3925 West 59th Street
Val. pirmadi., antradi., ketvirtadi. ir penktadi. nuo 12-4 val. p. p. 6-8 val. vak. Šeštadi. 10-7 val. p. p. ir trečiadi. uždaryta

Remkite tuos biznierių, kurie skelbia dien. „Drauge“.

DR. K. G. BALUKAS
DR. FANG C. LU
Akuberija ir moterų ligų
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Road (Crawford
Medical Building) Tel. LU 5-6446
8007 W. 83 Pl., Justice, Ill. — 599-0500
Pirmia ilgonius pagal susitarimą
at netaisliu akambint 874-8013

DR. NINA KRAUCEL
KRIAUCELIONAITĖ
KUBERIJA IR MOTERŲ LIGŲ
6132 So. Kedzie Ave
Tel. WA 6-2670, neatsiliepus skambinti 171 0225 Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
KOBIKŲ IR VAIKŲ LIGŲ
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Valandos: Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. popiet. Trečiadi. ir šeštadi. nuo 10 v. ryto iki 1 v. popiet
Ofiso telefon. RE 7-1168
Rezid. telefon. — 339-2919

Ofiso HE 4-1818. Rez. PR 6-980
DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ VIDAUS LIGOS

2454 West 71st Street
(11-01 ir Campbell Ave. kampa)
Pirmadi., antradi., ketvirtadi. ir penktadi. nuo 3 val. popiet iki 7 v. vak. Šeštadi. nuo 9 v. ryto iki 11 val. ryto — tik susitarus

DR. FRANK PLEČKAS
OPTOMETRISTAS
Kalba lietuviškai
618 W. 71st St. — Tel. 787-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir „contact lenses“
Val. pagal susitarimą. Užsaryta trečiadienį

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, POSLES IR PROSTATŲ
CHIRURGIJA
2656 W. 63rd St/reet
Val. antradi. nuo 1-4 popiet
ir ketvirtadi. nuo 5-7 vakare
Ofiso tel. 776-2880; rez. 448-5546

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. RIZance 5-4410
Rezid. GRovehill 6-0617

Valandos: pirm. ir ketv. nuo 12 val. iki 2 val. p. p. ir nuo 7 iki 8 v. vak.
antr. ir penktadi. nuo 12 iki 2 val. p. p. ir vakarais pagal susitarimą

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir moterų ligos
Ofisas ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. PProspect 8-1223

Ofiso val.: Pirm., antr., treči. ir penktadi. nuo 2 iki 4 val. ir nuo 6 iki 8 v. v., šeštadi. 2-4 val. popiet ir kitu laiku pagal susitarimą

Ofiso tel. HE 4-2123 Namų GI 8-6191
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street

Val. pirm., antradi., ketv. ir penktadi. 2-4 ir 6-8. Treči. ir šeštadi. uždaryta
Tel. PProspect 6-9400

DR. ONA VASKEVIČIUS
(VAKARAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGIJA
6648 South Albany Avenue

Val. pirm., antradi., ketv. 6-8 v. vak., penktadi. ir šeštadi. 2-4 val. popiet ir kitu laiku pagal susitarimą

Tel. Ofiso PR 6-6416
DR. F. C. WINSKONAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street

Valandos 1-6 val. popiet
Treči. ir šeštadi. pagal susitarimą

DR. PETRAS ZLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6449 So. Pulaski Road

Ofiso tel. 767-2141; namų 686-4850
Val. pirm. antr., ketv. 3-5 ir 6-8 v. penktadi. 9-5 Šeštadi. pagal susitarimą

SKELBKITES „DRAUGE“

Dvasinis ir intelektualinis atsigaivinimas

Lietuvių katalikų mokslo akademijos devintasis suvažiavimas Bostone

Devintasis Lietuvių katalikų mokslo akademijos suvažiavimas įvyko Jėzuitų vedamojo Bostono kolegijoje, Bostone, rugpjūčio 31-rugsėjo 2 d. Be atidarymo ir programinės paskaitos pabaigos, suvažiavimo programoje buvo septynios sekcijos, išdėstytos paeiliui tokia tvarka: Teologijos, kuriai vadovavo prel. dr. V. Balčiūnas, Istorijos — prof. S. Sužiedėlis, Psichologijos-pedagogikos — prof. dr. J. Pikūnas, Architektūros ir meno — dr. A. Kulpa, Apvėčius, Gamtos ir tikslųjų mokslų — dr. P. Kaladė, Lietuvių kalbos ir literatūros — V. Kulbokas ir Medicinos — dr. B. Petkauskas.

Rašantis šią informaciją negalėjo dalyvauti viso suvažiavimo eigoj. Dėl to ir šis pranešimas nebus pilnas. Jis liks tik atidarymo, teologijos, psichologijos-pedagogikos sekcijų eiga ir programinė paskaita. Tad iš vienos pusės, turiu perspėti skaitytojus, kad iš šių eilučių nesusidarys detalaus viso suvažiavimo vaizdo. Iš antros pusės turėčiau atsiprašyti kitų sekcijų vadovų ir paskatintinkus, kurių temų ir pateiktų minčių čia nepristatysiu.

Vis dėlto kiek iš dalies galima spręsti apie dalyko visumą, šis suvažiavimas buvo šviežio, gaivinančio protinio ir dvasinio atsigaivimo proga. Po kitokiųose sambūriuose girdimų partinių nesantaikų, ambicinių ginčų, ultrapatriotinių ir antitautinių iškrypimų, čia buvo lyg šviesus saulės spindulys po ilgų tamsos. Po kasdieniško šventiškas pakilimas — malonius, gaivinantį, sudominantis, pažadinantis susimąstyti. Pasiskolinant vieno „Darbininko“ laikraščio vedamojo išreiškimą, tai tikrai buvo rekolekcijos.

I. PRADŽIA

Suvažiavimas pradėtas vysk. V. Brizgio aukotomis Mišiomis, kuriose jis vietoj pamokslų pasveikino dalyvius ir patinkėjo Aukščiausiojo palaimos suvažiavimo darbams. Pats suvažiavimas pradėtas 10:45 val. tik su 15 min. pavėlavimu. Atidarymo žodį turė suvažiavimui ruošti komiteto pirmininkas prof. dr. J. Navickas, pakviestas kun. S. Yla sukalbėti maldą. Po to sekė kun. prof. dr. A. Liutimio SJ, LK Mokslo Akademijos pirmininko, kalba. Pasveikinus dalyvius, pažymėjo, kad Akademijai pernai suėjo 50 m. Dėkojo Bostono židiniui, kuris šiemet švenčia savo dešimtmetį, už šeimininko rolę šiam suvažiavimui. Apgailestavo, kad ne visi nariai gali šiam suvažiavime dalyvauti daugiausia dėl to, kad tuo pačiu metu vyksta PLB seimas. Klausytojams liko neatsakytas klausimas — kodėl šie du svarbūs suvažiavimai turėjo būti tuo pačiu laiku. O jei jau nebūvo galima surasti kito laiko, ar ne sėkmingiau būtų buvę turėti abu suvažiavimus tų pačių vietoj, viena šalia kitos. Tuomet, jei ne visos, tai bent kai kurios Akademijos sekcijos tikrai būtų turėjusios daugiau dalyvių. (Akademijos paskaitose būdavo apie 50-70 žmonių).

Pirmininkas išskaičiavo Akademijos nuveiktus darbus ir ateities planus. Reikšmingas dalykas, JAV-ese Akademia jau yra įregistruota, kaip ne sau pelno siekianti organizacija, ir gautas nuo mokesčių atleidimas, kas turėtų padidinti Akademijos finansinę paramą. Sužinota, kad prel. P. Juras perkildžias savo rūpesčių įkurti ALKĄ Akademijai. Pasidžiaugta, kad jau veikia 10 židinių, bet liūdina, kad nuo paskutinio Akademijos suvažiavimo trejų metų laikotarpyje išskliavo į amžinybę 12 jos narių. Jie buvo pagerbti susitelkimu. Pirmininkas dėkojo už pastangas, susiklausymą, ir bendradarbiavimą. Dėkojo Tautos vardu, nes jos labai dirbama. Palinkėjo sėkmingo suvažiavimo.

II. TEOLOGIJOS SEKCIJA

1. Įvadinę paskaitą, kuri iš tikrųjų buvo paimta iš teologijos sekcijos, skaitė tos sekcijos vadovas prel. dr. V. Balčiūnas. Tema „Charizmatinis Bažnyčios atsinaujinimas teologijos šviesoje“.

JAV spaudoje jau seniai ir iš visų pusių yra nagrinėjamas šis klausimas, ypatingai po šių metų Tarpautinio charizmatinio sąjūdžio kongreso, birželio pradžioje Notre Dame universitete, Indianoj. Lietuvių tarpe tiek suvažiavimuose tiek spaudoje tai dar gana naujas klausimas ir gal dėl to ypač vyresniųjų yra sutinkamas su abejingumu, nepasi-

tenkinimu ar net neapykanta. Tiesa, jis iš tikrųjų yra labai naujas, ir dėl to per anksti būtų jį per daug entuziastiškai priimti ar su panieka atmesti. Jis gimęs po Vatikano II, 1967 m. šv. Dvasios vienuolių vadovaujamas Diquesne universitete, Pittsburgh, Pennsylvania, ir yra linkęs Vat. II susirinkimą laikyti savo tėvu ar bent atgaivintoju. Šis sąjūdis tai ne kas kita, kaip tikėjimas, kad šv. Dvasia, davusi gyvybę gimstančiai Bažnyčiai pirmose Sekminėse, ir dabar tebėra jos siela ir kiekvieno jos nario variklis. Taip pat, kaip ji veikė apaštaluose ir tikinčiuosiuose, kaip aprašyta Apa-

stolų Darbuose ir Pauliaus laiškuose, ji taip pat veikia ir šiais laikais.

Prel. Balčiūno uždavinys buvo pateikti biblinį ir teologinį šio sąjūdžio pagrindą. „Atitrūkusi nuo Dievo, žmonija ne pati save išsigelbėjo“, jis sakė. „Ją išgelbėjo Dievas savo Sūnaus auka. O Sūnus, prieš žengdamas į dangų, mokė apaštalus kriktyti vardu Tėvo ir Sūnaus ir šv. Dvasios. Savo mirties išvakarėse Kristus sakė apaštalams: Aš keliauju pas Tėvą... aš prašysiu Tėvą, ir jis duos jums kitą Globėją, kuris liktų su jumis per amžius — Tiesos Dvasia... Globėjas — šv. Dvasia, kurį mano vardu Tėvas atsiųs — jis išmokys jus visko, ir viską jums primins, ką esu jums pasakęs“ (Jn 14, 12-26). „Dešimtą dieną po įžengimo į dangų, ant vakarienių susirinkusių šv. Mergelės, apaštalų ir mokinių — viso apie 120 asmenų — nužengia šv. Dvasia. Kristus savo pažadą įvykdė. Bet šv. Dvasios veikimas tuo nesibaigia. Kristus buvo pažadėjęs, kad ji pasiliks su Bažnyčia, veiks joje, bus jos vadovė ir siela. Šv. Dvasia atėjo ne tik per Sekmines. Kaip Kristus buvo pažadėjęs, (plg. Mk 16, 17-18), apaštalų darbus lydėjo išorinės šv. Dvasios dovanų (charizmų) apraiškos, kurios pasireiškė ne tik apaštaluose, bet ir kituose, kurie įtikėjo ir priėmė jų mokslą. O kaip šioms dovanoms tinkamai naudotis, šv. Paulius plačiai aiškina savo laiške korintiečiams (1 Kor 12 ir 14).

Prieš šešerius metus prasidėjęs charizmatinio atsinaujinimo sąjūdis esąs to pažado įvykimas. Šv. Dvasios dovanų veikimas jame akivaizdus. Ką sako apie jį vyskupai ir popiežius? Vos tik šis sąjūdis prasidėjo, JAV vyskupai paskyrė vieną Doktrinų komisijos narį jo veiklą ištirti ir apie tai referuoti. Tad 1969.XI.14 vyskupų konferencijai buvo pranešta, kad „sąjūdis turi teisėtą teologinį pagrindą, taip pat stiprią atramą šv. Rašte. Sunku būtų sustabdyti šv. Dvasios veikimą, kuri taip akivaizdžiai reiškėsi pirminėje Bažnyčioje. O dėl galimų piktnaudojimų, juos galima pagydyti ne šv. Dvasios dovanų paneigimu, o deramų jų panaudojimu. Praktiškai mes rekomenduojame, kad vyskupai įtakotų išmintingus kunigus įsijungti į šį sąjūdį“. Vatikano II konstitucijos, dekretai ir nuotariai nuolat mini šv. Dvasios veikimą Bažnyčioje. Šiuose dokumentuose šv. Dvasia paminėta 258 kartus. Žino apie sąjūdį ir Popiežius. Todėl paskutiniu metu dažnai kalbama apie šv. Dvasią ir tinkamą jos dovanų naudojimą.

2. „Mito klausimas Naujame Testamente“ buvo sekančios paskaitos tema. Ją skaitė kun. prof. A. Rubšys. Šiuo metu jis yra vienintelis lietuvis laisvame pasaulyje ne tik baigęs specialias šv. Rašto studijas (Cand. ad lauream), bet ir visą laiką dirbęs šioje srityje. Nuo 1959 m. jis dėsto šv. Rašto Manhattan kolegijoje, New Yorke, o paskutinius porą metų taip pat ir New Yorko arkivyskupijos seminarijoje. 1971-72 m. iš kolegijos gavęs apmokamas atostogas (sabbatical), jas taip pat paskyrė savo srities studijoms — pusmetį praleisdamas Palestinoje, o kitą pusę Romoje. Šią vasarą dalyvaus archeologiniuose kasėjiniuose šv. Žemėje. Todėl jo pasirodymas Akademijos suvažiavime buvo sutiktas su dideliu susidomėjimu, o jo paskaita klausytojų tikrai neapvylo.

Anot paskaitininko mito klausimas N. Testamente yra ne naujas. Jis gimė 1941 m. Evangelikų Teologijos draugijos suvažiavime Vokietijoje. Jam pradžią davė R. Bultmann'o paskaita „Naujas Testamentas ir mitologija“. Ši paskaita virto programiniu straipsniu, sud-

Tėviškei

INA SEIDEL

*Tau duoti vieną vardą neužtenka,
Nes man šimtais vardų švietė iš naujo;
Tau niekad mano meilė neišsenka,
Ir plakti širdis tau niekad nepaliauja.
O brangūs sodai, mieliosios dainelės,
Pavasario audroj žaibai sužibė,
Žinai gerai: tavo surasi vėlei
Vienam varde visų vardų daugybę.*

*Dabar esi tu visiškai man dingus,
Nebegirdžiu, kaip tavo medžiai ošia,
Einu keliais, kur eina neprotingi,
Dvasia suvargę ir viltis pralošę.
Ir neša sūkurys mane pagavęs,
Ir supa žmonės svetimi aplinkui,
Ir linksma man, šiai dienai patsidavus...
Dabar esi tu visiškai man dingus.*

*Tada turin tik vakaro palaukti,
Toliau nuo gatvės, nuo tako jos išminto,
Į sodą žydingi gal pasitraukti,
Kai ašaros jo man į širdį krinta.
Nei vėjo, nei žvaigždės — tik lapai laša,
Sunku kvėpuot, jaučiu, kaip vėl iš lėto
Man ilgesys į širdį įsiprašo —
Ir vėl imi mane gūžiai žavėti.*

*Kam ji aukojosi, kad ją užmirštų?
Ir kas nuo jos pabėgs, kada myluotas?
O, tėviške — ji liečia savo pirštais,
Nors bėgtum per marias, kad nežinotų
Ji, kur esi, bet dvelktelejęs vėjui,
Ak, šyptelejęs gali ji tavo pasiekti...
Tu paklusai, ką tau širdis kalbėjo,
Grežies į ją, ir jau nebegali pabėgti.*

Vertė A. Tyruolis

Ina Seidel (gim. 1885), žymi vokiečių rašytoja, savo kūrybos pobūdžiu artima Gertrūdei von Le Fort, nors ir skirtinga konfesiniu atžvilgiu. Ina Seidel lyrika švelni, kiek melancholiška, artima gamtai, persunkta religinio ir tėviškos meilės jausmo. Savo geriausiame romane „Wunschkind“ (Išmėlsta vaikas) iš Napoleono karų laikmečio rodo idealistinę ir karžygiškos aukos reikšmę. Jai nesvetima ir Baltijos aplinka, ta tema yra parašiusi vieną kitą eilėraščių, o jos vyras Heinrichas (mir. 1945) buvo išleisęs savo novelių rinkinį iš Kuršių Neringos aplinkos „Rytas ir vakaras“ (1934).

A. T.

minusių įvairių įsitikinimų filosofus, teologus ir egzегetus. Netrukus ir katalikai mokslininkai susidomėjo šiuo klausimu. Šiuo metu anglų, vokiečių, prancūzų kalbomis jau yra parašyta apie tai daug knygų ir straipsnių. Lietuvių spaudoje šį klausimą bene pirmasis pametė prof. A. Maceina savo knygoje „Didieji dabarties klausimai“. O kitų reagavimas Drauge, Laiškuose Lietuviams ir Aiduose parodė, kad juo ne tik skaitytojai, bet ir rašytojai susidomėjo ir ne visi suautorius teigiamai sutiko.

Kun. Rubšio paskaita susidėjo iš trijų dalių: numatintojai, numitinimas (mito sąvoka ir permitinimas) ir numitinimo minusai.

Pagal Bultmann'ą mitas suprantamas, kaip „aprašymas antgamtes žmogaus kalba, išreiškimas to, kas dieviška, žmogaus — sąvoko-

mis; pristatymas Anapus šiaipusinėje išraiškoje, vov. Djevo transcendencijos išreiškimas erdviniu nuotoliu“. Bultmann kreipia dėmesį į du dalykus: pirma, pažinti Dievo Žodį, skelbimą, kerygmą savyje ir, antra, pažinti žmogų, i kurį kreipiamasi su Dievo Žodžiu. Ji suprantama N. Testamentą Heidegger'io priespausimui (vorverstaendnis) pagalba. Todėl jo teigimu negalima nei visų kartu priimti, nei visų atmesti. Jo mokiniai tapo savo mokytojo kritikai ir papildytojai. Iš tikrųjų visa paskaita buvo Bultmann'o mėsos idėjos ir jos tolimesnio vystymosi pristatymas.

Visa tad paskaita buvo suvesta į šias keturias išvadas. A. Bultmann'o numitinimas ilieja šviežio kraujo į apreiškimo teologiją, pristatydama Dievo Žodį — Apreiškimo Tiesą į jai deramą vietą Isto-

Kai plienas pavirsta plastiniu menu

(Atkelta iš 2 pusl.)

lenkiama naujoms formoms, tik reikia įvaldyti techniką. Bet vien technika A. Brazdžio nedomina. Jis pats nori tomis išgaunamomis formomis išreikšti jausmą, ir kritikai pripažįsta, kad jam tai pasisėka. Skulptūra, jis sako, privalo turėti gyvybę. Praėjęs savo kūrybinių pasikeitimų įvairius tarpynius, jis dabar į savo darbą žiūri ne iš kokių nors formulių taško, ne aptarimus stengiasis įgyvendinti, bet tam tikrą jausmą. Be kita ko, kai kas iš jaunesnių skulptorių jau ima sekti, kopijuoti Antaną Brazdį!

Kai kurie kiti skulptoriai daugiau stengiasi, sako, interpretuoti savo teorijas.

A. Brazdys tvirtina, kad laikai skulptūrai šiandien nepalankūs. Kai ryšys tarp žmonių taip smarkiai išvystytas per spaudą, radiją, televiziją, skulptūra vargu begali būti pajėgi patraukti didesnes mases savo idėjomis ir išraiška. O juk būtų įdomiau, kad ne vien tik skulptoriai domėtusi vieni kitų darbais, bet ir platesni žmonių sluoksniai.

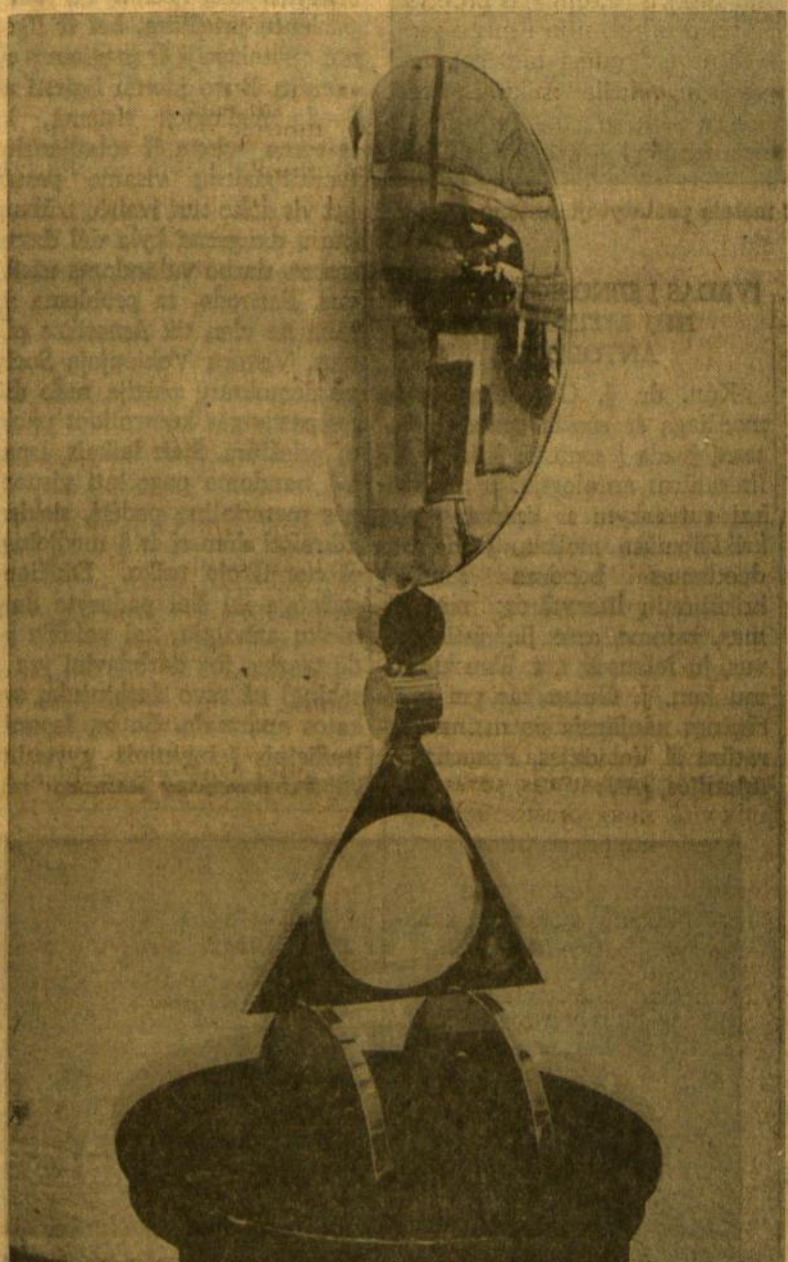
Užklūvame už klasikinės ir šių dienų skulptūros temų. Pagal A. Brazdį, kiekvienas laikotarpis turi savo medžiagas ir idėjas išreikšti būdus. Viskas keičiasi, tai su tuo viskuo ir skulptūra, kuri, kaip ir visi menai, praplečia mūsų gyvenimo akiratį. Jei po milijono metų bus, sako, atkastas kur nors užgriautos šių dienų skulptūros, tai bus aišku, kuriam amžiumi jos priklauso. Jos bus šių dienų gyvenimo atspindys, ir tai rodytų naudotojų medžiaga ir išraiška. Skulptūrinės problemos istorijoje juk panašios ir sprendimai panašūs — vaizduok, ką tik nori.

A. Brazdys ir vaizduoja. Iš pradžių naudojosi rūdijantį plieną ir paskui iš jo pagamintus kūrinius dažęs, dabar jis tėturi reikalo tik su nerūdijančiu. Kadai jam buvo artimiausios daugiau pagrindinės vamzdžių formos, nes jomis skulptūros kūriniuose, sako, gali išreikšti trečiąją dimensiją erdvėje. Naujosiuose kūriniuose išradingumu jis jau toli nuėjęs į priekį. Plienas klausio jo rankų ir įrankių ir virsta meno kūrniais.

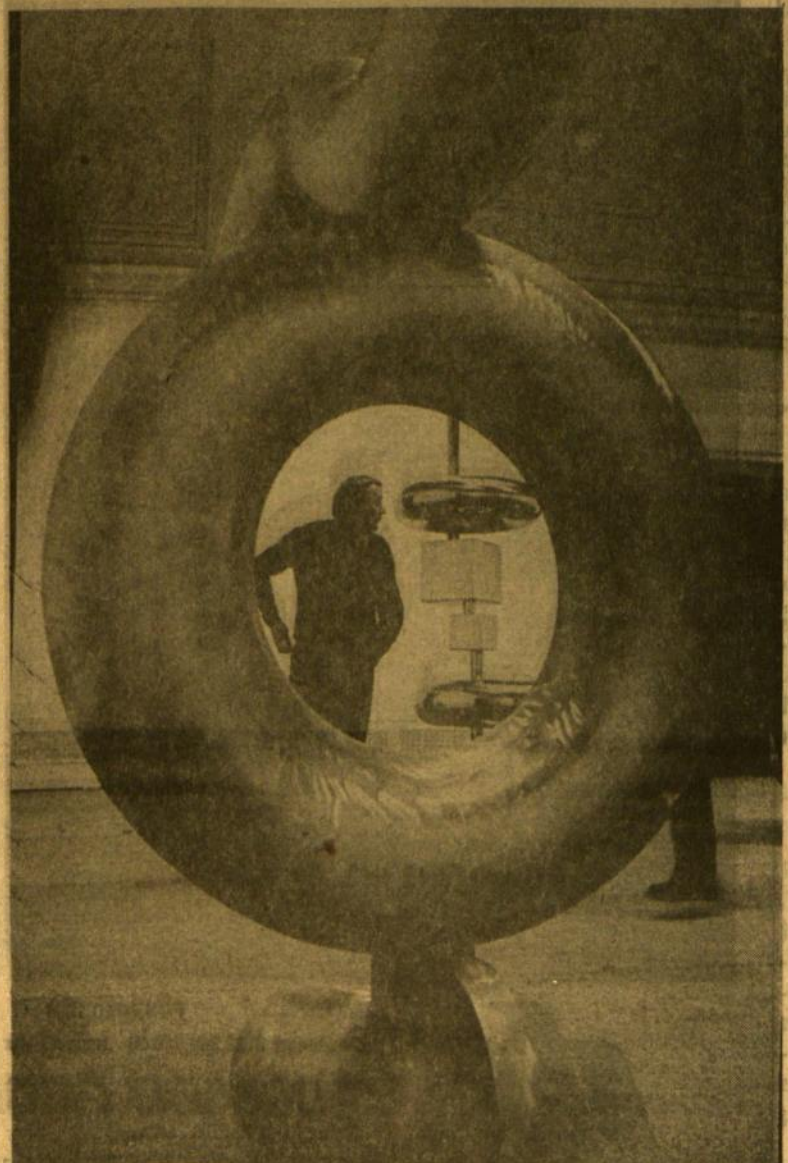
Antanas Brazdys — Londono gyventojas ir toks, tur būt, ilgai bus. Viena — Britanijos meno pasaulyje jis jau visokeriopai pažįstamas, ir jam čia viskas sava. Ne tik viskas sava, bet jis čia ir reikalingas, kaip rodo visokie konkursai. Ji pažįsta ir vertina taip pat Europos žemynas. Taigi garsui apie jį patogiausia skliti iš čia. Antra — jis čia kaip ir įsikūręs: vedė londonišką lietuvių Lile Lagunavičiūtę, kuri ruošiasi advokatės praktikai, ir įsigijo prie pat Lietuvių Namų keturių aukštų gyvenvietę.

rijos tėkmėje. b. Didžiausias Bultmann'o nuopelnas yra jo įžvalgumas į tikėjimo pastangas suprasti tai, ką tikime — galvojimą tikėjime. Geroji Naujiena, krikščionybė, negali būti išreikšta praetis formomis, nežiūrint, kokios gražios jos būtų. Muziejus lankyti įdomu, tačiau juose negyvenama. C. Heidegger'io egzistencinė filosofija, kurią Bultmann plačiai vartoja savo permitinime, katalikai nebus priimtina. Nežiūrint to, Bultmann taikliai iškelia N. Testamento tikrovės, tiesos asmeninį ir buitinių pobūdį. Tokiu būdu, nors ir netiesiogiai, jis parodė, kad N. Testamento būtis pobūdis yra kur kas artimesnis mūsų laikams negu filosofinės abstrakcijos. Taip jis padeda dabarties tikinčiajam suprasti save ir savo padėtį visatoje. D. Bultmann yra vertas pagarbos už drąsą, kurią parodė teigdamas, kad žmogaus žodis, kalba buvo ir liks nepakankami išreikšti Dievo Žodžiu, Dievo darbui Jėzui Kristui visoje pilnatvėje.

(Nukelta į 4 pusl.)

Naujai sukurtoji Antano Brazdžio skulptūra (A. Piusarasko nuosavybė)

Antano Brazdžio kūrinių „Vertikalinis apskritimas, horizontalinė linija“ detalė ir pats skulptūros autorius. Nuotr. M. Magnus

Dvasinis ir intelektualinis atsigaivinimas

(Atkelta iš 3 pusl.)

je. Tai taikytina ne tik N. Testamento autoriams, bet taip pat mūsikiams egzegzetams, teologams ir visiems, kurie kalba ir rašo apie tikėjimą. Tai taikytina ir pačiam Bultmann'ui.

Dievo Tautos kraitis (Dievo Žodis, Dievo darbas Kristuje) yra tas lobs, kurio negalima užkasti saugioje vietoje ir laikyti iki Kristus sugrįš (plg. Lk 19, 13). Numitimas, paimtas kritiškai, bet teigiamai ves į praturtėjimą.

3. Trečioji paskaita buvo apie "Charizmatinio atsinaujinimo sąjūdį šių dienų katalikų Bažnyčioje". Ją skaitė Nekalto Prasidėjimo kongregacijos (Putnamo) ses. O. Mikalaitė. Lietuvių visuomenei iki šiol daugiausia pažįstama kaip "Eglutės" redaktorė, naujai pasireiškianti poetė. Akademijos suvažiavime ji pasirodė pirmą kartą. Jos paskaita taip pat lietė daugumai klausytojų mažai pažįstamą klausimą. O ir pati paskaitininkė mažai pažįstama. Tad pradžioje klausytojų tarpe galima buvo justi abejingumą. Tačiau po paskaitos visi reikė savo pasitenkinimą.

Paskaitininkė pradėjo nuo pirmųjų šio sąjūdžio aprašų — ankstesniųjų protestantų sekmininkų (classical pentecostals), kurie pradėjo reikštis 1906 m. JAV, kur jų dabar esą apie keturi, o visam pasaulyje apie 10 milijonų. Europoje jie sparčiausiai augo Italijoje, Rusijoje, Prancūzijoje, Norvegijoje ir yra gausiausi iš vadinamųjų "nepriklausomų" bažnyčių. Pietų Amerikoje jie yra maždaug tris kartus gausesnė už visus kitus protestantus, paimtus kartu. Naujieji protestantai sekmininkai (neo-pentecostals) atsirado dešimtmetyje po 1950 metų taip pat JAV (Topeka, Kansas). Jie reikšiasi tarp vadinamųjų "tradicinių" protestantų — liuteronų, episkopų, baptistų, presbiterionų, metodistų.

Katalikų sekmininkų šiuo metu yra per 400 tūkstančių. Siemiet įvykusiame tarptautiniame jų kongrese buvo atstovaujamos 25 valstybės iš visų pasaulio žemynų. Šis sąjūdis prasidėjo taip pat JAV 1967 m. Pirmiausia Duquesne universitete (Pittsburgh, Pennsylvania). Kone tuo pačiu metu Notre Dame (Indiana), Michigan State University (East Lansing), Iowa State University, Holy Cross University (Worcester, Mass.) ir kitur. Nuo pat pradžios šis sąjūdis patraukė žmonių iš įvairių universitetų teologijos fakultetų, kurie jam davė tvirtai pagrįstas gaires. O dabar ir jį įsijungė teologai, susirenka kasmet toliau studijuoti ir aiškinti įvairius teologinius klausimus, suriščius su sąjūdžiu kat. Bažnyčios mokslo rėmuose. Pats sąjūdis dabar vadinamas "charizmatiniu atsinaujinimu", nes jis gimė iš Vatikano II kilusių atsinaujinimo gairių. Jame pasireiškia šv. Dvasios dovanų (charizmų) veikimas akivaizdiniu būdu. Tačiau jų — dvasių atskyrimo, išminties, pranašystės, kalbėjimo kalbomis — neįmanoma pilnai įvertinti ir apspėti žmogišku būdu. Ir iš viso jis dar toks naujas — dar tik 6 metų amžiaus. Nežinant to, jo vaisiai jau labai ryškūs. Tai "tikėjimo ir apaštališkos dvasios atgaivinimas; šviežias įvertinimas su gyvu įsijungimu asmeninės maldos bei Bažnyčios liturginių turtų; atgaivinimas mėsos ir lojalumo Kristui ir Bažnyčiai; pasauliečių įtraukimas į platesnius Bažnyčios apaštališkos darbo barus; mėsos ir pagarbos šv. Raštui ir gyvas noras jį skaityti bei juo vadovautis gyvenime; krikščioniškų bendruomenių kūrimas ypač pasauliečių tarpe; ir naujų ekumeninių gairių nutiesimas — bendra maldos Kristaus vardu suartina brolius tarpusavyje, negu bet kokios studijos ar diskusijos".

Ne tik šioms aprašoms, bet ypatingai pačiam sąjūdžiui pažinti asmeniškos studijos yra būtinos. Atrodo, jog gyvename ypatingu laiku, kad atvirumas ir laukimas Bažny-

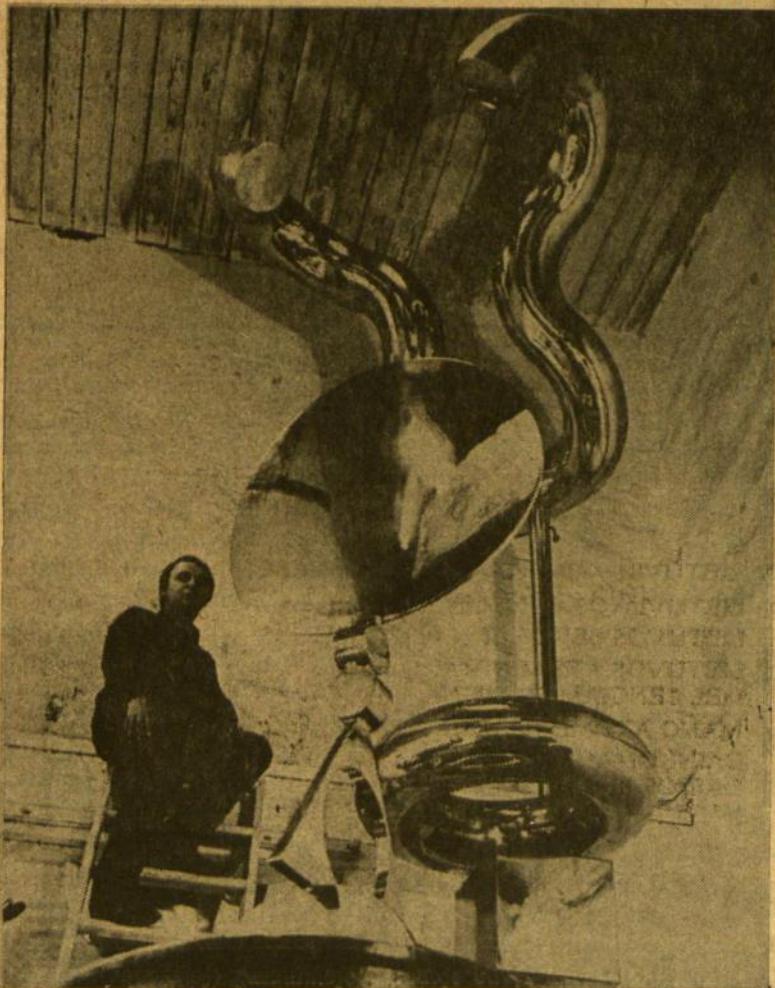
čioje, laukimas kažko, viršija žmogaus galias, kad tik šv. Dvasia ir jos dovanos, veikiančios Bažnyčioje, ją vėl parodys pasauliui turinčią kažką ne iš šio pasaulio, kad popiežiaus Jono XXIII malda: "Atnaujink savo stebuklus mūsų laikais kaip naujose Sekminėse" yra išklaudyta.

III. PSICHOLOGIJOS-PEDAGOGIKOS SEKCIJA

1. Pirmoji šios sekcijos paskaitininkė prof. dr. Ina Užgiriene. Jos tema — "Protinis vystymasis ir etinių normų supratimas". Aiškina, kaip vaiko protinio vystymosi eiga, ji rėmė šveicarų psichologo Piaget duomenimis, o etinį supratimą ir pritaikymą — kito psichologo Kohlberg duomenimis. Paskaita buvo moksliška ir kartu praktiška, labai vaizdžiai ir įdomiai pateikta. Nėra abejonės, kad, spaudoje paskelbus jos pilną tekstą, taisyti praktiškai pavyzdžiais galės pasinaudoti ir tėvai ir auklėtojai.

2. "Humanistinės vertybės: ugdymas ar paneigimas?" — tema antrios paskaitos, kurią skaitė šios sekcijos vadovas prof. dr. J. Pikūnas. Jo paskaitos objektas taip pat buvo vaikas, jaunuolis. Bet kalbėtojas žvelgė ne tik kaip vystosi jo vidinė sąmonė ir samprotis, bet daugiau kaip jį veikia aplinka — tėvai, mokytojai, draugai, televizija. Kad vaikas išaugtų į pilnutinį žmogų, jį būtina reikšti sudominti aukštesnėmis vertybėmis. Bažnyčia ir religija yra atskirtos nuo valstybės ir mokyklos, o ateizmas ne. Tad dažnai mokyklos tampa ne asmenybės ugdymo, o trukdymo lauku. Seksualinis apšvietimas tampa moralinio išskrypimo pavaizdavimais; supažindinimas su narkotikų pavojumu, pasidaro praktiškomis pamokomis, kaip juos naudoti. Tėvų neapdairumas, ką vaikai stebi TV programose, privedė prie to, kad dabar jau jauni vaikai padaro tokius kriminalinius nusikaltimus, kokius pirmiau tik užgrūdinti kriminalistai padarydavo. Dėl to kalbėtojas akcentavo tėvų įtakos ir atsakomybės svarbą vaiko vidiniame formavime-uisugdytume. Baigdamas palietė liet. jaunimo organizacijas, kurios gali daug padėti šiam darbe ir apgalvestavo, kad per mažas skaičius koleginių elementų įsijungia į jaunimo vadovų eiles, kur jis tikrai galėtų būti įtakingesnis negu vyresnioji karta.

Paskaita buvo įdomi, praktiška ir naudinga. Tik gaila, kad ji buvo geroai per daug ištęsta, o gale net su pasikartojimais. Taip sekcijos vadovas pats vienas sudododjo kone pusę viso šiai sekcijai skirto laiko. Tokiu būdu buvo geroai nukriaušti du sekantieji kalbėtojai.

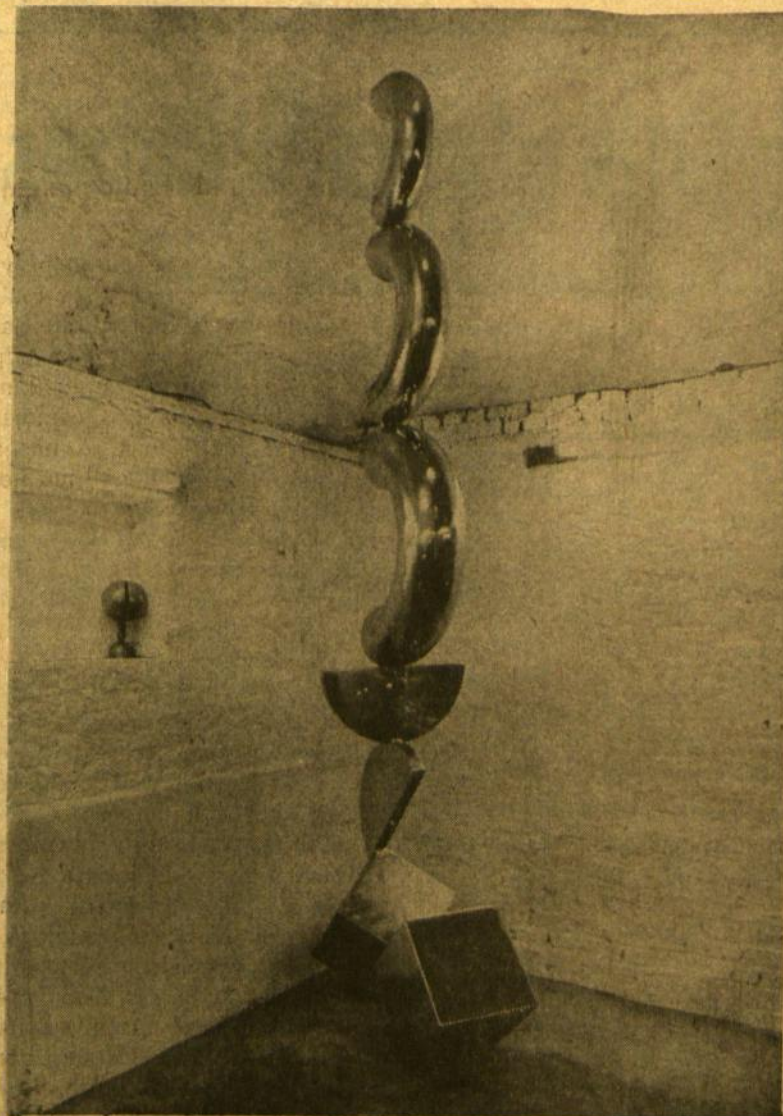

Osakos (Japonijoje) pasaulinėje parodoje buvęs darbas ir jo autorius Antanas Brazdys.

3 "Pasaulio lietuvių jaunimo studijinės anketos rezultatų svarbesnes koreliacijas" pateikė dr. R. Kriaučiūnas. Dėl laiko stokos jis negalėjo plačiau paaiškinti surinktų duomenų, tik trumpai pristatė iš jų išplaukiančio tipo lietuvių jaunuolio vaizdą. Štai 19 m. mergina, ką tik baigusi gimnaziją ir pradedanti studijuoti griežtuosius mokslus. Jos kolonijoj veikia šeštadieninė mokykla, kurią ji lankė 8 m. Bet jai rašyti yra lengviau angli kalba. Šeimoje buvo auklėjama nei per griežtai, nei per laisvai. Jos tėvai laiko save lygiais su kitais krašto gyventojais, nors dauguma yra linke laikyti save gudresniais ir aukštesniais. Ji pati niekad nėra vartojusi "stiprių" narkotikų vaistų (kanapės yra laikomos "silpnų"). Paskutinių metų bėgyje ji lankėsi keturiuose liet. veiklos sambūriuose, pvz. Vasario 16 minėjime. Ji kartais paskaito tris liet. laikraščius, bet per paskutinius metus nėra perskaitysi nė vienos lietuviškos knygos. Ji norėtų tuoktis liet. bažnyčioje. Vyro pasirinkimas svarbus. Planuoja turėti du vaikučius, kuriuos krikštys tautiniais vardais. Su vaikais kalbės ir angli ir lietuvių kalbomis. Lietuvai tapus laisva, ji mielai ją aplankytų.

4. Paskaitoms skirtas laikas jau buvo pasibaigęs, kai kun. dr. A. Paškus buvo pakviestas pristatyti "Modernaus žmogaus dilemą krikščioniškosios moralės šviesoje". Klausytojai taip pat jau buvo truputį išvargę ir žvilgčiojo į laikrodžius, kurie rodė užkandžiams ir pertraukai skirtą laiką. Bet kai jis pradėjo kalbėti, tuoj buvo jauti, kad čia ne psichologas-teoretikas, o toks, kuris ne tik savo mintis sugeba aiškiai ir patraukliai perduoti, bet taip pat moka visą auditoriją paimti į savo ranką ir ją valdyti. Klausytojai, atrodo, užmiršo ir savo nuovargę ir ką laikrodžių todyklės rodo. Su atsidėjimu sekė kalbėtojo kiekvieną žodį. O jis kalbėjo tikrai "paskiškai" dinamiškai — vienu sakiniu pasakydamas daugiau, negu kiti visa pastraipa ar ištisi puslapiu. Minėtų naujumas ir gilumas domino klausytojus, o perdavimo dinamika kaip liepsnojančios vilyčios smigo į jų protus ir širdis.

Pasisakė turįs paruoštą plačią studiją apie keturis mūsų laikų išaugintus žmonių tipus: marksistini-prometėjišką, kapitalistin-hedonistinį, psichodėlinį ir krikščionišką. Čia trumpai palietė trečiąjį — psichodelinį dėl to, kaip jis sakė, kad "šis mūsų daugiausia erzina". Iš kitos pusės tai mažiausiai suprantamas ir daugiausiai smerkiamas tipas. Tai žmogus, kuris nieiškio nei turto, nei patogumų ir nesirūpina ki-

Harlow mieste (Anglijoje) 1972 metais pastatytoji Antano Brazdžio skulptūra.

tų priltomis išorinėmis formomis. Kellavimas yra jo ypatybė. Jis ieško tikrosios žmogaus vertės. Religijos ieškojimas jame taip pat stiprus. Jis ieško žmogaus vidaus ir tik jį vertina, o išore nesidomi. Gaila, kad marksizmas, remdamasis krikščionybės principu pritaikymu gyvenime, išėjo kovoti prieš pačią krikščionybę. Laikas būtų krikščionybei savo teoriją praktikuoti gyvenime. Dabar jau pop. Paulius VI prašė, kad Lozorius turi teisę atsisėsti prie pono stalo, neįsąsamas jam už tai didelio dėkingumo.

Reikia tikėtis, kad greit spaudoj galėsime skaityti ne tik apie šį tipą, bet ir apie kitus jo paruošto studijoj.

Daug dar labai įdomių paskaitų ir pranešimų buvo pateikta šiame suvažiavime. Lauksime jų pasirodymo spaudos puslapiuose. Silpniausia bene buvo kun. dr. Tomo Žilūnaitis O.P. paskaita apie evoliuciją, pavadinta "Naujas mokslo žvilgsnis į evoliucijos teorijas". O tas "naujumas" kito pasakaitininko buvo palygintas su tikėjimu ir teigima, kad "žemė tebėra plokščia".

IV. Programinę paskaitą "Akademija tautos kryžkelėje" suvažiavimo gale skaitė prof. J. Brazaitis. Paskaitos turinys ir pristatymo būdas parodė, kad čia kalba ne naujokas, gyvenimo patirtimi turtingas ir protiniu bei dvasiniu brandumu iškilęs žodžio menininkas ir tautos vyras. Žvelgdamas į Akademijos nuolat pusiimtį metų, jis šį kelią vedė lygiagrečiai su visos lietuvių tautos gyvenimo eiga ir joje iškilusiomis sunkenybėmis, nurodydamas kiek Akademija prisidėjo prie jų sprendimo. Palietė keturias esmines problemas: kultūrinę, politinę, moralinę ir egzistencinę. Paanalizavęs jas nepriklausomybės tarpsnyje perėjo į dabartinį vergijos-tremties gyvenimą, parodydamas, kad šios problemos ir dabar tebėra gyvos. Tačiau tai nebuvo tik analizė. Po gilaus įžvelgimo į kiekvieną sritį praieity ir dabartį, suvestinė — sintezė buvo parodyta, ką Akademija gali ir turi daryti šandien, kuo ji visa, atskiri židiniai ir pavieniai jos nariai gali prisidėti prie savo tautos moralinio, dvasinio ir egzistencinio atgaivinimo.

Buvo labai įdomu išgirsti, kad dar nepriklausomybės laikais prof. S. Šalkauskis ir kun. S. Yla ėmėsi iniciatyvos sukurti "gyvosios dvasios" arba "sekminių ugnies" sąjūdį. Tokiu būdu, atrodo, autoriams visai nesusitarus, ir pirmoje ir paskutinėje suvažiavimo paskaitose buvo minimas šv. Dvasios dovanų reikalingumas ir jos veiklos svarba.

P. Geiščiūnas

Medicinos priežiūra ir diabetikų akys

Medicinos sekcijos darbai LKMA IX-tam suvažiavime

Lietuvių Katalikų mokslo akademijos IX-jame suvažiavime š. m. rugsėjo 2 d. Bostone, dr. B. Petkauskas ir dr. Mindaugas Vygantas skaitė paskaitas Medicinos sekcijoje. Ispūdingose Bostono kolegijos patalpose Darbo dienos savaitgalyje gražūs būrys klausytojų išgirdo dr. Petkausko paskaitą tema "Medicinos priežiūra Amerikoje ir Vakarų Europoje" ir dr. M. Vyganto paskaitą "Akių pasikeitimai diabetikoje".

Dr. B. Petkauskas, studijavęs mediciną Vakarų Vokietijoje, dabar ruošiasi profesiniam darbui Gottlieb Memorial ligoninėje prie Chicagos. Jis yra susipažinęs su mediciniška tvarka ne tik Vokietijoje ir Amerikoje, bet ir visoj Vakarų Europoje.

Savo paskaitoje dr. Petkauskas apibūdino Švedijos, Vakarų Vokietijos ir Ispanijos šioje srityje susitvarkymą, liečiant ne vien tik pacientų priežiūrą, bet ir ligoninių organizaciją ir medicinos ekonomiją. Buvo įdomu išgirsti apie Švedų medicinos sistemą, kuri laikoma viena iš tobuliausių ir tvarkingiausių visame pasaulyje, bet vis dėlto turi įvairių trūkumų, kurių dauguma kyla dėl daktarų stokos, darbo valandoms užsibaugus. Pasirodo, ta problema vargina ne vien tik Amerikos piliečius. Vakarų Vokietijoje Socialinė demokratų partija rodo didelę pastangą kontroliuoti pacientų priežiūrą. Šiais laikais, Ispanijoje, bandoma pagerinti visuomenės materialinę padėtį, siekiama atkreipti dėmesį ir į mediciną iš ekonomiškojo taško. Didžiausia krikščionių literatūros supratimas, rašoma apie Bažnyčios tėvus, jų raštus ir t. t. Tuo klausimu kun. J. Gutauskas yra apsiėmęs naujausia patristine literatūra iš Vokietijos, Prancūzijos, Ispanijos, JAV.

control" ir narkotikų vartojimą jaunimo tarpe. Kalbant apie Amerikos sistemą dr. Petrauskas atkreipė dėmesį į Medicare, ypatingai jos trūkumus.

Dr. Mindaugas Vygantas prfesoraiuja University of Illinois Medicinos kolegijoje ir turi pritaikę praktiką ophthalmologijoje, specializuojantis retinos ligose. Jis savo paskaitoje nurodė, kaip akiai bei matymas yra paveikti diabetiku. Dėl medicinos nuostabios pažangos šių dienų diabetikas gyvena ilgai. Bet dėl to susilaukia ir daug didesnės rizikos tapti aklu negu ne diabetikas. T rizika kyla, ilgiau gyvenant, dėl retinos pasikeitimo ir tam tikrai "proliferatinę retinopatiją". Dūmenys, kurie pasireiškia neproliferatinėje (mažybini) retinopatijoje ir kurie pasireiškia proliferatinėje (piktybinėje) retinopatijoje, paskaitoj buvo diskutuoti ir pavyzdžiai parodyti skaidrėse. Nors n pas visus diabetikus tinklainės pasikeitimas baigiasi aklumu, beveik visi diabetikai, kuo ilgiau gyvena, turi kokių nors pasikeitimų akies dugne. Per paskaitą buvo išvardinti ir panagrinėti tik pasikeitimai ir jų pagrindinė patologija. Dr. Vygantas taip pat paašikino svarbą lazerio terapijos gydymui kai kurių diabetinių akių pasikeitimų. Po abiejų paskaitų vyko diskusijos. kp

AUGANTIS UNIVERSITETAS

Jėzuitų vedamas Georgetown universitetas nupirko Alban Towers viešbutį, kurį pavers studentų bendrabučiu. Kainavo 5 milijonų dolerių. Dabar Georgetown universitete yra 7,000 studentų.

SPAUDOS KONFERENCIJA

Regionalinė Vidurvakarių katalikų spaudos konferencija įvyko spalio 10-12 d. Cincinnati mieste.

meanwhile,
back at
your money
is working!

New Higher
Interest Rates

CERTIFICATE ACCOUNTS

7 1/4% \$5,000 Minimum
4 yr. Maturity
7.63% YIELD

7% \$1,000 Minimum
4 yr. Maturity
7.35% YIELD

6 3/4% \$5,000 Minimum
30 mos. Maturity
7.08% YIELD

6 1/2% \$5,000 Minimum
2 yr. Maturity
6.81% YIELD

6 1/2% \$1,000 Minimum
1 yr. Maturity
6.81% YIELD

5 3/4% \$1,000 Minimum
90 day Maturity
6.00% YIELD

Certificate accounts subject to penalty on early withdrawal.

PASSBOOK SAVINGS

NEW AND EXISTING ACCOUNTS

5 1/4%

INCREASES TO 5.39%
ON INTEREST ACCUMULATED
FOR ONE YEAR

On passbook accounts, interest is paid to date of withdrawal.

Deposits received by the 10th of the month earn interest from the 1st, if the funds remain on deposit to the end of the interest period. Deposits after the 10th of the month earn from the date of receipt.

FOUNDED 1909

Assets over \$190,000,000.00 Reserves over \$17,500,000.00

STANDARD FEDERAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION
4192 ARCHER AVENUE AT SACRAMENTO
CHICAGO, ILLINOIS 60632 PHONE 847-1140

Prieškoncertinės repeticijos pauzė: stovi solistė Lilija Šukytė, prie pianino Raminta Lampsatytė.

Susitikimas su Lilija Šukyte

Akompaniatorės išpūdžiai iš repeticijos ir koncerto

Redakcijos pastaba. Mūsų pasiūlymą pianistės Raminta Lampsatytės, šiuo metu studijuojanti Berlyne, atsisakė atostogų metu nuo įdomios, apmokamos studijinės išvykos kitur, kad tik galėtų palydėti mūsų garsios solistės Lilijos Šukytės rečitalį šios vasaros Lietuviškųjų studijų savaitėje Vasario 16-tos gimnazijoje, Huettenfeldo miestelyje Vak. Vokietijoje. Raminta Lampsatytė atsiuntė "Draugui" savo išpūdžius iš susitikimo su soliste ir iš studijų savaitės koncerto.

Privaziavo mašina su grakščia moterim, apsirengusia lėlijavu kostiumu ir marga lėlijavų atspalvių skarele aplink kaklą. Palaidi kaštaininiai plaukai; dideli saulės akiniai; giedri šypseną. Lilija Šukytė išlipo iš mašinos ir su manim, jos koncerto XX-toje Europos lietuvių studijų savaitėje akompaniatorė, pasisveikino. Mano neramumų debesėliai tuojau išsisklaidė, paveikti lėlijavos dainininkės giedros, laisvos nuotaikos. Nutarėm tuojau repetuoti gimnazijos salė, kur tą patį vakarą turėjo jau įvykti koncertas.

Iš ryto čia buvo atėjęs aklas senukas sustyguoti fortepijono. Jo aklumas man buvo lyg geras ženklas. Jautri aklojo klausdažnai suteikia instrumentui negirdėtų, grynų atspalvių. Man kiekvienas koncertas, kur aklas derintojas būdavo sustyguavęs fortepijoną, įgydavo ypatingo skambumo. Paspaudusi jo ranką, pasijutau įgavusi jėgų. Instrumentas buvo nedidelis, riešutinės spalvos. Huettenfeld — mažytis miestelis neturi fortepijonų parduotuvių; gimnazija nuomavo šį instrumentą iš privataus asmens. Panelė Lilija nusijukė, pamatčiusi riešutinį "žaisliuką".

Salė skambėjo lyg koks baseinas — garsai atsimušė nuo sienų, nuo lubų ir stiklinių durų. Laimei, vakare, prisipildžius publikos, salės akustika sunormalėjo. Pradėjom arija iš "Figaro vestuvių". Jau įvardiname rečitalyve solistės tonai plaukė harmoningai, darniai jungdamiesi su skelstiniais fortepijono harmonizacijos akordais. Pajutau, kaip solistė kvėpavo, kur morėjo ką parežti ar pratesti, kokią turėjo bendrą šios arijos savoką. Arija užbaigus, Šukytė pasakė "Bravo"; aš dar nebuvau savim pilnai patenkinta, bet jau žinojau, kad viskas pasisekė.

Buvom pasirinkusios aštuonias liaudies dainas įvairių lietuvių kompozitorių. Repetavome be pertraukos, dainininkė bedainuodama vis užgerdavo kavos iš

balto dryžuoto puoduko. Koncerto organizatorė ponja Alina Grininė buvo parūpinus ant staliuko ne tik kavos, bet ir šampano. J. Tallat-Kelpšos "Saulėlė raudona" buvo tikrai žaisminga daina, kurioje ieškojome vakaro nuotaikos ir jaunos mergužės svajonių niuansų. Kitoje Tallat-Kelpšos dainoj "Ne Margi sakalėliai" reikėjo suvokti dviejų nuotakų alternaciją — moters graudžių godelių ir sakalėlių lekiokijom. Stengėmės pajusti tą momentą, kai skirtingos nuotakos susijungia ir vystosi į dainos pakilią užbaigą.

Balys Dvarionas harmonizavo jautrią, skausmingą liaudies dainą "Oi dalia mano". Lilija valdo balsą taip, kad posmeliai nuskauba lyg tolimas aidas. Po to praskamba Dvariono "Žvaigždutė" — švelnios išraiškos šedevriukas su vienu oktaviniu šuoliu solistei, lydimu pianino pilnais akordais. Atsimenu, kad Šukytė dainos pradžioje susikaupti laukė, kol ją pasieks tylus fortepijono akordo garsas. "Esi graži ir nuostabi žvaigždutė" — solistė balsą moduliavo, kad pasireikštų naivus, meilus tembras.

Laikiau dviejų Jakubėno kūrinų, kuriuose svarbi rolė priklausomai polifonijai. Susilaikantis, barokinis frazavimas dainos "Plaukia antelė" mane domino. Ritmai tarp soprano ir pianino kirtosi, nors ir tyliai, ramiai. Kiekvienas posmelis kompozitoriaus papuostas naujais motyvais, kurie pasirodo tai viename, tai kitame, tai trečiame balse. Pianinas privalo išryškinti tuos motyvus, juos publikai parodyti, jie turi suplaukti su solistės linija ir ją apipinti. Prie dainos galo pasipila žemyn greitas gamos pasasas, lyg "antelė paskritė"; po to suskamba "pianissimo" du akordai, lyg mažų bangelių nusiramintimas.

Antroji Jakubėno daina "Na tai kas" taip pat skoningai numegzta iš skirtingų motyvų. Tris kartus pakartotas akordas vis nurodo tris pirštus. Ritmizuotos overtės vaizduoja piršlių atėjimą. Motyvai keičiasi ir galiausiai susijungia vienumon visumon.

K.V. Banaičio liaudies daina "Oi nėra niekur" nudundėjo, nuklėkė sklandžiai. Tada priėjome prie paskutinės lietuviškos dainos: "Aš per naktį". Tai žemuoje tonuose parašyta, stebuklinga daina; joje "naktį medžiai kalba"; jų kalbą reikia apmąstyti, jų pasiklausyti. Archaiškai stilizuoti, senųjų tonacijų modališki garsai. Šukytė prašė, kad akompanimentas dar daugiau lyg iš tolimos aidėtų. Vokalinė linija

baigiasi tyliausiu dejavimu, liūliavimu.

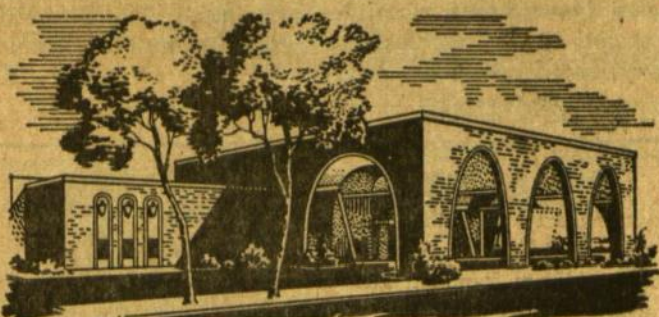
Užsitarnavome pertrauką: bent minutėlę atsipūsti. Lilija vėl išpylė kavos ir papasakojo, kad ji šią žiemą Vienos operoje žadanti dainuoti Verdžio operos "Luise Miller" pačios Luizos rolę. Šio vakaro koncerte numatytus padainuoti dvi arijas iš "Luizos". Pirmoji arija pilna įtampos, antroji — žaisminga ir koloratūrinė. Solistė čia teko parodyti didelę techniką. Pakutinąją ariją repetavome, repetavome, o koloratūriniai pasažai kažkaip vis nesutapo. Pagaliau panelė Šukytė sušuko, kad gaidų puslapiai neteisingai suključio! Tai buvo juoko! O aš, gaidas anksčiau gavusi, keletą savaičių taip atbulai ir skambinau! Puslapių tvarką atstačius, repetacija sėkmingai pasibaigė.

Koncertas perpildytoje, nemanomai karštoje salėje pavyko puikiausiai. Prieš išeinant į sceną, dar užmetėm akį į gaidas, paspaudėm viena kitai ranką, pasveikinome publiką. Viskas nutilo. Tada dar laisviai ir iškilmingiau negu repeticijoje pasilėjo puiki muzika. Dar ilgai solistės balsas savo žavingu skambesiu laikė užburtą visą salę.

Lelijava, grakšti Lilija, koncerto estradoje prašvitusi auksinė suklele ir auksiniu balsu, netrukus išvažiavo vėl į kitą miestą, kitam koncertui.

Raminta Lampsatytė

Lankydamiesi Chicagoje būtinai aplankykite vieną iš trijų BROLIŲ ŠARKO RESTORANŲ, kur jūs būsite maloniai priimti ir puikiai pavaišinti.

SHARKO'S — Villa Park, Illinois
1 mylia į vakarus nuo 83 Rd. ant Roosevelt Rd.
Telef. — 629-9050
SHARKO'S WEST, 6301 W. 63rd Street
Telef. — LUDLOW 6-3636
SHARKO'S EAST, 7840 S. Western Ave.
Telef. — PROSPECT 6-6644

Visuose restoranuose puikios vėdinamos salės tinkamos vestuvėms ir kitokiems rengimams. Skanus valgis, vietos užsienio gėrimai.
Savininkai — Jurgis, Gerdas ir Gregorijus Šarkos

Tautosakos bei tautotyros darbai Lietuvoje 1947–1972 metais

Šis tas iš A. Mažiulio paskaitos LKMA IX-tam suvažiavime

Prelegentas pirmiausia pažymėjo, kad dabar tautotyros žodis Lietuvoje vengiamas ir pakeičiamas etnografija, o tautosaka taip pat dažnai pakeičiama folkloru, nes tautos žodis nepageidaujamas, keičiamas nacija, o nacija turi sovietinę vėl reikšmę, nes kalbos išnyksiančios, būsimi viena daugianacionalinė kalba ir viena socialistinė nacija. Trumpai palietęs atskirus tautotyros ir tautosakos šaltinių leidimus, tautosakos ir tautotyros sovietinius tyrinėjimo būdus, senosios tautos kūrybos skyrimą nuo naujai, tariamai, tautos sukurtų dalykų, prelegentas sustojo prie šiandieninio tautosakos rinkimo būdo ir leidinių. Priminęs, kad buvo beveik atsisakyta Antti Aarne — Stith Thompson pasakojamosios tautosakos katalogo, kuria buvo sukatologavęs lietuvių pasakas dr. J. Balys, 1966 vėl prie jo sugrįžta. Dabar sukatologuota apie 200.000 dainų, nors tas katalogas nebeturi ištisimės sekos: atskiri skyriai pradeda mi nuo pirmo numerio ir tęsiasi tik tam didžiajam skyriui, o naujojo skyriaus dainos vėl turi savo numeraciją, todėl vartojamas kiekvieno numerio pradžioje dar ir raidės, nebūtinai tik viena raidė. Skiniami 25 dainų skyriai. Toks katalogavimas nėra praktiškas, ypač dainų numerius kur nors nurodant. Iš šio katalogo paskelbta jau Pr. Jokimaitienės — vaikų dainos 1970, V. Misevičienės — Darbo dainos; Kalendorinių apeigų dainos, 1972. Spausdintuose kataloguose neduodami šaltiniai, ypač tautotiesakos užrašų numeriai, kaip darė dr. J. Balys, pasakojamosios tautosakos ir baladžių katalogus skelbdamas. Laimėjimu laikytina ir Lietuvių tautosakos 5 t. leidinys. Iš tyrinėjimų svarbios: Z. Slaviūno Sutartinės 3 t., Pr. Jokimaitienės Vaikų dainos, D. Saukos, Tautosakos savitumas ir vertė.

Tautotyroje marksizmo metodika taip pat svarbi. Tęsimas ekspedijoms, nors aprašų kasmet skaičius labai svyruoja. Renkama medžiaga anketomis, tik jos dažnai mums sunkiai suprantamos, ypač socialistiniams pasikeitimams skirtos. Verti darbai Kl. Cerbulėno, V. Žilėno ir I. Butkevičiaus, visi jie skirti namotyrai. Pr. Dundulienės — Lietuvos žemdirbystei. Aplamai, tautotyroje dirba, kiek kas gali, kiek nepalankios sąlygos leidžia.

A. Mažiulis dar paskaitė prof. dr. Knut — Olaf Falk (švedų kalbininko, 1934 — 36 m. profesorius Kaune) paskaitą "Apie lietuvių asmenvardžių ir vietovardžių slavinimo metodus". Falk pažvelgia į lietuvių pavardžių ir vietų vardų slavinimą vad. Suvalkų trikampyje. Jis nagrinėja įvairius lietuvių pavardžių ir vietų vardų kamicus ir nurodo, kaip istoriniuose šaltiniuose ir kituose raštuose jie buvo slavinami: pakeičiant galūnes, priešagais, kaip buvo išverčiami ir t. t.

Skambėjo jaunatvės polėkis

Kalifornijos Lietuvių Dienos koncerte (IX 9) programą atliko Kanados Windsorio mergaičių kvartetas "Aušra". Vokalistės Dana Kozulytė, Rūta Čerškutė, Aldona Tautkevičiūtė, Nijolė Giedriūnaitė ir jų palydovė akordeonistė Kristina Puidaitė įrodė, kad išsivijęs jaunimas, gabaus vadovo, šį kartą Valės Tautkevičienės paruoštas, gali pasiekti pasigėrėtinų rezultatų. Ir saviuoklinėmis sąlygomis, stropiai dirbant, laimimas profesionalinis lygis.

Mergaitės sužavėjo Los Angeles auditoriją: saulėtais veidais, lieknumu, aiškia tarsena, gražiais drabužiais (keičiamais po kiekvienos dalies), grakščiais gestais ir, kas itin svarbu, dainuojančiomis širdimis. O nuoširdžios emocijos estradinei dainai reikia kuo daugiau. Reikia gi uždegti klausytojus. Kaip tik jaunatviško polėkio liepsna ir plazdėjo Aušriečių dainose.

Programa buvo sudaryta iš šiandien Lietuvoje labai mėgiamų pramoginių dainų, kuriose jaučiama stipri Vakarų Europos įtaka, ypač vokiečių nekompiškuota šlagerinė nostalgija, palydima ritmingais akordeono akordais. Miela, kad tekstai buvo perpinti lietuviškais motyvais: Nemunu, Sūduva, gimtinės beržais, Baltijos pajūriu, linais... Dažnai skambėjo ir ilgėsinga meilės daina. Taip pat šauniais deriniais, negirdėtais sąskambiais atliktos linksmos dainelės: Negerki, broleli, ir Žemaičių polka.

Joks menas negali taip glaudžiai priartinti prie išsivio krūtinės mūsų mylimo kampelio Lietuvos, kaip paprasta pramoginė daina. Ji visiems suprantama. Šis žanras Lietuvoje vis labiau populiarėja. Išskyla nauji kompozitoriai. Windsorio mergaitės savo repertuarą semia iš A. Raudonikio, A. Bražinsko, M. Noviko, Z. Venckaus ir kitų kompozitorių kūrybos.

Balsus Aušrietės sustiprina prie lipų laikomais mikrofonais. Su

Solistė Lilija Šukytė

Nuotr. Anne Kirehbach

šiais: Nemunu, Sūduva, gimtinės beržais, Baltijos pajūriu, linais... Dažnai skambėjo ir ilgėsinga meilės daina. Taip pat šauniais deriniais, negirdėtais sąskambiais atliktos linksmos dainelės: Negerki, broleli, ir Žemaičių polka.

Joks menas negali taip glaudžiai priartinti prie išsivio krūtinės mūsų mylimo kampelio Lietuvos, kaip paprasta pramoginė daina. Ji visiems suprantama. Šis žanras Lietuvoje vis labiau populiarėja. Išskyla nauji kompozitoriai. Windsorio mergaitės savo repertuarą semia iš A. Raudonikio, A. Bražinsko, M. Noviko, Z. Venckaus ir kitų kompozitorių kūrybos.

Balsus Aušrietės sustiprina prie lipų laikomais mikrofonais. Su

šia modernia priekaba jos neturi vango. Moka patraukti laidą. Tik kai kada į aukštąsias gaidas prasiveržia ir elektroniniai garsai. Suvinpa nenatūrali darna.

Malonu stebėti jų palyginti santūrią gestikuliaciją, kuri mūsų epochos estrados dažnai yra pavirtusi ne melodijos, bet pasamonių "konvulsijų" išraiška. Be abejo, drąsesnis, išradingesnis, žinoma, disciplinuotas judesys vindorietėms nepakenktų. Gal prisidėtų prie repertuaro forminio pajavinimo ir prie kai kurių dainos fragmentų ypatingesnio išryškinimo.

Vokalistės gali pasidžiaugti, turėdamos tokia miela akordeono žinovę, su nuostabiu

(Nukelta į 6 pusl.)

PLOKŠTELĖS, GAUNAMOS "DRAUGO" ADMINISTRACIJOJE

Plokštelės pavadinimas	Artistai	Kaina
AURELIA	A. Iūratė Paukstelis	(Stereo) \$5.00
ARIJOS	Stasys Baras - Baranauskas	(Mono) 6.00
DAINOS	Aldona Stempulienė	(Stereo) 7.00
		(Mono) 6.00
DAINOS LIETUVAI	Salomėja Cerienė	(Stereo) 4.00
GINA CAPKAUSKAS dainuoja		6.00
LABA RYTA	New Yorko Lietuvių vyrų choras "Perkūnas"	(Stereo) 6.00
	Choro vadovas V. Strolia	(Stereo) 6.00
LIETUVIŠKA KAMERINĖ MUZIKA	Izdorius Vasyliūnas, 2 pl.	\$15.00
LIETUVIŲ TAUTINIAI SOKIAI	(Isleido L. Bendr. kultūros Ponas)	(Stereo) 5.00
		(Mono) 4.50
LIETUVOS KANKINIŲ KOPLYČIOS VAIKŲ NE PASVENTINIMO ISKILMĖS	(Isleido Liet. Vyčiai)	5.00
OI. TOLI. TOLI.	Philadelphia Lietuvos choras "Viltis"	(Stereo) 6.00
JŲREIVIŲ KELIAI	Modernūs kūriniai, atliekami Tamoliūno orkestro	5.00
RADIO VAKARIŠKININKES DAINUOJA	ir solistė	5.00
SVAJONIŲ ŽEMĖ	(S. Baraus)	4.95
SILVOS MARIJOS KOPLYČIOS PASVENTINIMO IR RELIGINIO KONCERTO MOMENTAI	N. Ščiukaitė	\$6.00
ZIRGINELIAI		5.00
DAINOS	A. Trečiokas	5.00
GRĮSIM, GRĮSIM	Kvartetas Viltis	(Stereo) 5.00
AKVARELĖ	Lietuviškos lenkų muzikos rinkinys	6.00
ZIRURĖLIS	Lietuviškos lenkų muzikos rinkinys	6.00
MUZIKA FRANZ LISZT	Pianistė Julija Rajauskas	(Stereo) 6.00
KETURI AUTORIAL: Poezija ir proza		5.00
LITERATūros VAKARAS	III-sis	5.00
SEK PASAKA	IV-sis	5.00
ZULIKIS PUKIS	La'ma Rastenvitė	5.00
RINKINYS 25	Grigaitytės ir Tifonėlių šeima	5.00
26	A. Dvariono muzika	5.00
27	A. Šabaniaus dainų	5.00
28	P. Dédé-Grauzinis-Voleraite	5.00
	Karo muz. orkestras ir kt.	5.00
LIETUVIŲ KOMPOZITORIŲ DAINOS		(Mono) 5.00
LIETUVIŠKOS GIESMĖS	Stasė Klimaitė	(Mono) 5.00
LIETUVOS SENOS IR NAUJOS DAINOS	Algird Brazis ir Žibuoklės	(Stereo) \$5.00
LIETUVOS ATSIMINIMAI (Jubiliejaus proga)	Lietuvos Valstyb. Radio Ansamblys	(Stereo) 5.00
MES ŽENGIAM SU DAINA	Brazis, Žibuoklės, Juodytė	(Stereo) 5.00
MANO ATSIMINIMAI LIETUVOS	New Yorko Vyrų oktetas	(Stereo) 5.00
DAINUOJAM SU LEONE	L. Juodytė ir gitara	(Hi-fi) 5.00
DAINOS IR ARIJOS	L. Juodytės dainavimas	(Hi-fi) 5.00
VASARIO 16, LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS 50 METŲ MINEJIMAS	Janina Nomeikaitė-Armonienė	(Stereo) 5.00
	L. Stukas, Žibuoklės, Rūtos ir parapijų ansambliai	(Stereo) 5.00

(Illinois valstybės gyventojai prie tų kainų pridėkite 5% taksų mokesčiams ir 25 centus persiuntimui.)

Užsakymus siųskite: DRAUGAS
4545 W. 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

Vyrai, reikės pasitempti

Audimo ir keramikos paroda Čiurlionio galerijoje, Chicagoj

Vasarai baigiantis, naujas parodų sezonas Čiurlionio galerijoje pradėtas audimo ir keramikos paroda. Ji buvo atidaryta rugsėjo 14 d., uždaryma ši sekmadienis, rugsėjo 23 d. Todėl čikagiečiams yra puiki proga parodą dar šį savaitgalį aplankyti. Sienų ir ryto paroda atdara nuo 11 val. ryto iki 9 val. vak.

Ryšium su šia paroda, tenka prisiminti, jog mūsų pasitaiko taip, kad gara vidutinio arba net dar žemesnio lygio dailės parodos rengėjų arba pačių dailininkų yra taip išreklamuojamos, prieš atidarymą ir po atidarymo, jog strodos, tartum vyktų įvykių įvykis. O nueini parodon ir pamatai tik mėgėjiškus bandymus. Bet atsitinka ir taip, kad reklamos parodai beveik negirdėti ir nematyti. Nei spaudoje, nei kitokiais būdais nesigiriami, nei vaizės atidarymo progomis nežadamos, nei spauda nuotraukomis neaprupinama, žodžiu — žmonės beveik nežino, kad tokia ar kitokia paroda vyksta. O nueini parodon ir nustembi jos sąžiningu ir skoningu paruošimu, gėriesi eksponatų atrinkimu, labai išplanuotu jų išdėstymu ir, kas svarbiausia, pačių parodų dalyvaujančių dailininkų kūrybingumu. Šitaip tikrai yra atsitikę su šia audimo ir keramikos paroda. Trumpa išvada būtų tokia: naują parodų sezoną Čiurlionio galerijoje pradėjome tikrai didelio dėmesio verta paroda.

Parodoje savo audimo ir keramikos darbus yra išstčiusios šios dailininkės: Gražina Daugvilaitė-Balsienė, Valentina Dargytė-Balsienė, Raminta Baukytė, Janina Tallat-Kelpšaitė-Kinkienė, Nijolė Grudinskaitė-Kentienė ir Janina Monkutė-Marks.

Kiekviena iš jų turi savo stilių, savo techniką, savo temas. Tai ne pradedančiųjų nedrąsūs bandymai, o žinančių ką ir kaip daryti ir turinčių ką pasakyti dailininkų kūryba. Reikia tiesiog nustebti, kai pamatai, kokių puikių dalykų, kokių spalvingų kompozicijų galima ne tik nutapyti, bet ir išausti. Ir kiek išradingumo individualiose pastangose. O vėl keramikoje kiek daug figūrinių, statiško ir dinamiško miniaturinio monumentalumo, kiek subtilaus formos pajautimo. Visu tuo ypač pasižymi abidvi keramikės Balsienės. Spalvos ir objektų ramybė

mėgsta Raminta Baukytė. Šia prasme jos keturių gabalų gobelenas "Žiūrėti pro plieno langus" yra gražus pavyzdys. Tačiau jai nėra svetimas ir kone pokštiškas gestas, kaip "Mano baavykas pasiabinavo savo kepurę". Konkrečiau, kone apyvoikinę kasdienybę mėgsta J. Tallat-Kelpšaitė - Kinkienė. Tai ne fantazijos, o gerai pažįstamų daiktų poezija su šelmišku nepretenzingu, bet nuoširdžiu šypsniu.

Nijolė Grudinskaitė-Kentienė parodoje išstčiusios sienos dekoratyvumo prasme kone rankšluostinio išpūdzio audinius. Tai spalvos niuansų moduliavimo meistrė. Ypač šitai ryšku jos "Pastelinėje melodijoje". Bet lygiai stipri ir kontrastų spalvinę kompoziciją, kur temoje jaučiamos net filosofinės podirvis, kaip "Geroj žemėje".

Janina Monkutė-Marks parodoje gal toliausiai yra nuejusi visų galimybių apvaldyme. Bet arčiausiai stovinti prie lietuviškosios tradicijos užuominu. Ne vienas jos tegu ir labai šiandieninio meno raidoje išplietinės darbas spalvų ir formų derinimo primena senųjų lietuviškųjų skrynų paletę, paukščių ir mitologinių žaliųjų siluetus. Į tokius jos darbais žiūrėti, pergyventi jausmą, jog matai savą pasaulį, iš kurio laiko ir įvykių esi išstumtas.

Dviem kalbomis parengtas parodos katalogas taipgi yra mūsų parodų rengėjams geras pavyzdys. Kukliai čia apsieinama be jokių nuotraukų, o tik kondensuotas ir tauriai parengtas tekstas supažindina parodos lankytoją su dailininkėmis.

Žodžių, ne tik mūsų sportininkės Europoje, bet ir mūsų dailininkės Čiurlionio galerijoje parodė, ką jos gali. Sezonas pradėtas gerai! Jo galas dar toli, ir vyrams dailininkams bus ko pasitempti, kad neatsidurtų šalia moteriškųjų tik ką grįžusių sportininkų situacijoj.

CEZANNE PIESINIAI

Andrien Chapuis parūpino labai gausų Paul Cezanne piešinių albumą, pavadintą "The Drawings of Paul Cezanne". Knyga turi 496 puslapius su 1,242 Cezanne piešinių reprodukcijomis. Išleido New Yorko grafikų draugija. Kaina 125 dol.

Valentinos Dargytės - Balsienės keramika šiuo metu Čiurlionio galerijoje, Chicagoj, vykstančio audimo ir keramikos parodoj.

Architektūros sekcija LKMA suvažiavime

Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos IX-me suvažiavime Bostone rugsėjo 1 d. 3 — 5 val. įvyko Architektūros sekcijos paskaitos. Sekcijos programą suorganizavo ir ją pravedė arch. dr. Alf. Kulpa — Kulpavičius iš Toronto.

Savo įžanginiame žodyje arch. Kulpa pažymėjo, kad LKMA Architektūros ir meno sekcijos uždavinys yra patyrinėti lietuviškus barus. Pirminė reikalą tinkamai apžvelgti Čiurlionio suaktyvinti. Ragino puoselėti lietuvių dailę, kurią tėvynėje ir išvijoje.

Pirmoji paskaita buvo svečio inž. dr. Jurgio Gimbuto iš Bostono — "Lietuvos bažnyčių statytojai XIX - XX amž." Autorius jau anksčiau buvo paskelbęs vieną studiją ir kelis straipsnius apie Lietuvos bažnyčias. Šioje paskaitoje buvo kalbama ne apie bažnyčių fundatorius ar mecenatus, bet apie jų architektus ir inžinierius. Iki XIX amžiaus daugumos svarbiųjų Lietuvos bažnyčių architektai buvo svetimšaliai ir architektūros istorijai jau žinomi. XIX amžiuje buvo kartojami seni stiliai mūrinėje architektūroje ir statyta paprastų medinių bažnyčių, iš viso beveik 600 bažnyčių. Iki šiol mūsų visuomenė labai mažai nežinoji jų statytojai, kiek galima spresti iš enciklopedinių leidinių. Prelegentas išskėlė apie 20 bažnyčių statytojus, daugiausia jau lietuvius. Pamažai mažai ištirtas ir XX amžius iki 1943 metų, davęs Lietuvai 474 bažnyčias. Iš to laikotarpio J. Gimbutas pristatė apie 30 architektų bei inžinierių. Iš eilės buvo kalbėta apie kun. Varonavičių (Sakyną), inžinierių kunigą Vasiliauską (Griškabūdį), meistrą M. Biržinskį (Viduklę), inž. Keršteiną (Viešniai), žemaitį Kalėdą (Skuodas ir Laukuvą), arch. F. A. Stuelerį (Rietavas), arch. F. Rimgailą (Šiaulėnai), arch. G. Wernerį (Rokiškis), arch. V. Michnevičių (Zemėnai, Ziežmariai ir kt.), Strandmaną (Ziobiškis), inž. Lukoševičių (Suginčiai) ir kelis kitus iš priešneprilausomybino laikotarpio. Nepr. Lietuvos bažnyčių architektų galeriją — iki šiol nepilną — sudaro: Vl. Dubenckis (Karmėlava ir Betygala), Vyt. Zemkalis (Kybartai, Sakiai, Mažeikiai), dr. St. Kudokas (Pilviškiai, Paežeriai), K. Reisonas (Prisikėlimo bzn. Kaune), R. Steikūnas (Panėvėžys), Alg. Salkauskis (Kaunas — Šančiai), M. Mačiulis (Petrašiūnai), J. Mulokas (Zidikai, Juodupė) ir keli kiti statytojai. Kam prieinami Lietuvos bažnyčių archyvai, turėtų parašyti pilną bažnyčių architektų ir inžinierių vardyną. Paskaita buvo iliustruota skaidrėmis.

Architekto E. Arbo (iš Santa Monica, Calif.) paskaita (jam asmeniškai nedalyvaujant — prisijūsta) — "Lietuvos architektas dvidešimtajame amžiuje". Įžangoje apibūdinta architektūros paskirtis, reikšmė, pasauliniai architektai ir jų tautinės savybės. Suminėti nepr. Lietuvos buvę architektai ir jų projektai; trumpai apžvelgti ir ok. Lietuvos pasižymėję architektai. Nagrinėjama masinės produkcijos aplinka ir lietuviškos architektūros charakterio išlaikymo galimybės išvijoje. Skatinama išlaikyti ir puoselėti lietuviškumą, skirti lėšų ir skelbti architektūrinius (kad ir fiktyvius) konkursus. Išvar-

Sibiro tremtinį prisimenant

Buvęs Sibiro tremtinys, visuomenininkas, ekonomistas kunigas Juozas Vailokaitis mirė 1953 m. rugp. 2 d., taigi šiemet 20 m. sukaktis nuo jo mirties. Suvalkietis iš Sintautų parapijos, mokėsi Marijampolės gimnazijoje, Seinų seminarijoje, kur su P. Bielskum ir kitais suorganizavo lietuvių knygyną. Kaip pasižymėjęs gabumais, buvo nusiųstas į Petrapilio dvasinę akademiją, kurią 1905 m. baigė magistro laipsniu. Redagavo šaitinį. Už straipsnius prieš okupantus rusus buvo kelis kartus baustas.

Matydamas, kad Lietuvos žemės pereina kitataučiams, 1912 m. įkūrė Brolių Vailokaičių draugiją, kuri ėmė supirkinėti dvarus ir juos perleisti valstiečiams. Iškvietas 1915 m. Petrapilin, redagavo Vadą, įsteigė Liaudies sąjungą, kurios siekimas buvo reikalauti Lietuvai pilnos laisvės, skleisti liaudies švietimą, ugdyti socialinį samoningumą. Buvo steigiamis vakariniais kursais. Bolševikų kalinčas Voroneže. Vilniuje ėmėsis organizuoti patriotas lietuvius buvo vėl bolševikų suimtas ir išvežtas iš Lietuvos, bet iškeistas su kitais įkaitais 1923 m. grįžo Lietuvon. Buvo pakviestas vadovauti Katalikų veikimo centrui. Dalyvavo Petrapilio seime, buvo krikšč. demokratų partijos pirm., Steigiamoji ir I seimo atstovas. Pasitraukęs iš politinio gyvenimo, su savo broliu Jonu suorganizavo Maisto bendrovę, geležies fabriką, plytinę, statė butų kolonijas. Yra davęs apie 200 studentų stipendijas, daug rėmęs kultūrinės ir politinės organizacijas, Klaipėdai vaduoti paaugojęs 25,000 litų. Grįžęs iš Sibiro, klebonavo mažoj Paštos parapijoje, bet, netekęs sveikatos, greit mirė.

DIDELĖ PARAMA UNIVERSITETUI

Seattle universitetas, vedamas jėzitų, gavo federalinę paramą 714,000 dol., kuri skirta padėti mažumų studentams eiti mokslus ir juos paruošti.

MOTERŲ KOLEGIJOS

JAV-se 1972 metais buvo 73 katalikų kolegijos, skirtos vien moterims studentėms.

dinti privačioje praktikoje pasižymėję lietuviai architektai išvijoje ir jų įvykdyti projektai. Paskaitos santrauką auditorijai perdavė prof. kun. St. Yla. Nors jis buvo netikėtai užkluptas, tam nepasirošęs, bet trumpai ir gan sklandžiai atpasakojo esmines paskaitos mintis.

Sekcijos paskaitų klausėsi 46 žmonės, jų tarpe LKMA pirmininkas prof. kun. dr. A. Liutimas, S. J., iš Romos. Lygiagrečiai vyko Gamtos ir tikslinių mokslų sekcijos paskaitos. Suvažiavimui buvo gautos, puikios Boston College Higgins rūmų auditorijos.

K. — G.

ŠV. RAŠTO NAUJOJO TESTAMENTO

ANTRA LAIDA

Išleista

LIETUVIŲ KUNIGŲ VIENYBES

Mecenatas — Prel. Juozas Karalius

Gaunama "DRAUGO" knygyne

Kaina \$5.00

(Illinois gyventojai prašomi pridėti \$0.50 centų mokesčiams ir per siuntimui, kitur gyvenantieji pridėti \$0.25 centus)

Naujas Testamentas yra praktiško formato; įraštas kietais viršeliais. Vertimas padarytas gražia lietuvių kalba. Mecenato dėka laida parduodama prieinama kaina.

Gera proga visiems įsigyti Naująjį Testamentą. Siųskite užsakymus:

DRAUGAS

4545 W. 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

Skambėjo jaunatvės polėkis

(Atleista iš 5 pusl.)

šypsnių ir puikiai šukuosena. Akordeono meną Kristina Puidaitė pademonstravo pagrodama Richardo Addinsell'o "Varšuvos koncertą".

Tuo tarpu jaunoji programos vedėja Karilė Baltrušaitytė su aktoriska savitvarda ir emocija padeklamavo Putino "Mozartą". Tai puikus eilėrašitis, vis

WAGNER & SONS

Typewriters, Adding Machines & Checkwriters

Nuomuoja — Parduoda — Taiso
NAUJOS NAUDOTOS

Virs 60m. patikimas patarnavimas
5610 South Pulaski Road
Phone — 581-4111

ROOSEVELT PICTURE FRAME COMPANY
Manufacturers

Rankomis išplaustyti paveikslų rėmai, pritaikinti paveikslams ir skelbimams, rėmai — metalu aplieti rėmai.

2400 So. Oakley Ave., Chicago
Tel. Virginia 7-7258 - 59

dėlo abejotina, ar jo ilgumas ir gedulinga, rimtis derinosi prie lengvos, pramoginės programos.

Pr. V.

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MEGEJAMS

Daug sutapysite pirkdami čia: įvairių firmų foto aparatus bei jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis ypatingai pigiai. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atidara pirmą ir kėtytard. vakarais iki 9 val.

3314 West 63rd Street
Chicago, Illinois, 60629
Tel. PROspect 6-8998

KONCERTINES YPATINGAS GITARAS IR KANKLES

DARO PAGAL UŽSAKYMĄ IR TAIŠO STYGINIUS MUZIKOS INSTRUMENTUS

KVIRINAS RUNIMAS

4914 W. Cermak Rd.
CICERO, ILL. 60650
Tel. — 652 - 3200

CHRYSLER — PLYMOUTH — IMPERIAL — VALIANT

BALZEKAS MOTORS

4030 Archer Avenue Tel. VI 7-1515

Now . . . A New Service From Balzekas!

AUTO RENTAL Rates From **\$6 Day**

NEW PLYMOUTH'S: Rates start at \$6 Day, 8c Mile
For Rentals Call Mike Kool at VI 7-1515

Nauji 1973 PLYMOUTH, 2 dr. DUSTER \$2,376.00

Nauji 1973 CHRYSLER 4 durų — nuo \$3,695.00

Daugumas automobilių turi Air Conditioning.

Yra likę keletas naujų 1972 metų 4 durų PLYMOUTH tik už \$1,864.00

VARTOTI gerame stovyje AUTOMOBILIAI parduodami URMO KAINA.

Turime naujų ir vartotų STATION WAGON.

Seniausias CHRYSLER prekybininkas Chicagoje

CRANE SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
B. R. PIETKIEWICZ, Prez.

2555 West 47th Street Tel. LA 3-1083

PLENTY OF FREE PARKING SPACE

7% Mokamas už 4 m. sertifikatus. Minimum \$5,000	6 1/2% Mokamas už 1 m. sertifikatus. Minimum \$1,000	5 1/4% Mokamas už investavimo sąskaitas
---	---	---

PINIGAI ĮNEŠTI IKI 15 D. PELNO NUOSIMŲIS NUO 1 D. Dividendai mokami kas 3 mėnesiai.

ANTRAD. ir PENKTAD. SEPTAD. 9 v. r. iki 12 v. d. PIRMAID. IR KETVIRTAD. 9 v. r. iki 5 v. v. 9 v. r. iki 9 v. v.

Nuo 1914 Metų

Midland Savings aptarnauja taupymo ir namų paskolų reikalais visas mūsų apylinkes. Dėkojame jums už mūsų parodytą pasitikėjimą. Mes norėtum būti jums naudingi ir ateityje.

sąskaitos apdraustos iki \$20,000.00

MIDLAND SAVINGS

AND LOAN ASS'N.
4040 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILL. 60632
PHONE 234-4470

5 1/4%
All accounts compounded daily — Passbook Savings paid quarterly.

7%
4 Years Savings Certificate (Minimum \$5,000)

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES
Pardavimas ir taisymas

2846 W. 69th St., Tel. REpublic 7-1941

Kultūrinė kronika

Mokslo ir kūrybos simpoziumui artėjant

Kaip simpoziumo rengėjų gra-
žiai išleistame "Kvieslyje" in-
formuojama, antrasis mūsų
Mokslo ir kūrybos simpoziumas
įvyks š. m. lapkričio 21-25 d. Jau-
nimo centre, Chicagoje. Sudary-
ta stipri ir įdomi akademinė pro-
grama, kurioje gyvu žodžiu bus
pažvelgta į naujausius mokslini-
nius pasiekimus, jų reikšmę da-
barčiai ir intriguojančias pers-
pektyvas ateičiai.

Nepamirštos taip pat visuome-
ninės bei kultūrinės sritys. Nu-
matomas susipažinimo pobūvis,
prof. V. Jakubėno kūrinių kon-
certas ir po visų darbų — šau-
nus banketas.

Simpoziume jau sutiko su pra-
nešmais dalyvauti daugiau kaip
100 akademikų iš lietuvininkų,
technologinių ir medicinos moks-
lo sričių. Tokį gražų mūsų moks-
linio elito mostą, norimo bend-
radarbiavimo kryptimi, ne tik
turime, bet ir privalome tinkam-
ai priimti ir įvertinti.

Simpoziumą globoja Jungtinių
Amerikos Valstybių Lietuvių
Bendruomenės Krašto valdyba;
valdybos pirm. Vytautas Voler-
tas; vicepirm. kultūros reikalams
Aleksas Vaskelis.

Simpoziumo rengėjai: a. Pa-
saulio lietuvių inžinierių ir archi-
tektų sąjunga (PLIAS); Ameri-
kos Lietuvių inžinierių ir archi-
tektų Sąjunga (ALIAS), pirmi-
ninkas dr. Povilas Mažeika,
Washington, D. C. — b. Litu-
anistinis institutas (LI), pirm.
dr. inž. Jurgis Gimbutas, Boston,
Mass. — c. Pasaulio lietuvių gydy-
tojų sąjunga — Amerikos Lietu-
vių gydytojų sąjunga, pirm.
dr. Gediminas Balukas, Chicago, Ill.

Simpoziumo rengimo darbo
komitetas: prof. dr. Vytautas S.
Vardys, University of Oklahoma
(programos pirmininkas ir ren-
gimo darbų koordinatorius); dr.
inž. Stepas Matas, Republic Steel
Corp. (technologijos ir architek-
tūros programos dalies pirminin-
kas); prof. dr. Rimvydas Šilba-
joris, Ohio State University
(humanistinių ir socialinių moks-
lų programos dalies pirminin-
kas); prof. dr. Jonas Valaitis,
Univ. of Illinois (medicinos
mokslų programos dalies pirm.);
dr. Edmundas Lenkauskas, Cleve-
land, Ohio (narys specialioms
reikalams); inž. Jonas Jukūnas,
Bartkus and Assoc., Chicago, Ill.
(Organizacinės ir techninės ko-
misijos pirm.).

Vieta ir laikas: Simpoziumo
darbai ir iškilmės vyks š. m. lap-
kričio mėn. 21-25 dienomis Jau-
nimo centre — 5620 So. Clare-
mont Avenue, Chicago, Ill.
60636. Tel. 312 - PR 8-7227.

Susipažinimo pobūvis — Tre-
čiadienį, lapkričio mėn. 21 d.
19:30 val. Lietuvių Tautiniuose
Namuose, 6422 So. Kedzie Ave.
Tel. 312 — 778-9878, arba 778-
7707.

Adomas Galdikas

Kompozitoriaus Vlado Jakubė-
no muzikos kūrinių koncertas —
penktadienį, lapkričio 23 d.,
20:00 val.

Banketas — šeštadienį, lapkri-
čio mėn. 24 d. 19:30 val. — The
Sabre Room, 8900 West 95th St.,
Hickory Hills.

Informacija akademinės prog-
ramos reikalais: Dr. V. S. Vardys,
Department of Political Science,
University of Oklahoma, Dale
HT 205, 455 West Lindsey St.,
Norman, Oklahoma, 73069.

Visais kitais reikalais: Mr. J.
Jukūnas, 3259 West 66th Street,
Chicago, Ill. 60629. Telef.: 312-
GR 6-4217.

Mirė istorikas Oskar Halecki

Vienas iš pirmųjų lenkų
istorikų — prof. Oskar Halecki
— mirė White Plains, N. Y.,
sulaukęs 82 m. amžiaus. Jis pla-
čiai domėjosi Lietuvos praeimi.
Iš okupuotos Lenkijos pabėgęs į
laisvą pasaulį, profesorius
Fordhamo universitete, buvo Len-
kų meno ir mokslo instituto Ame-
rikoje prezidentas, 1919-1939 m.
jis profesorius Varšuvos univer-
sitete. Buvo Lenkijos ekspertas
prie Tautų sąjungos. Specializa-
vos Lietuvos politinėje istorijoje.
Yra parašęs eilę veikalų iš Lietu-
vos istorijos: Paskutinieji šviti-
gailos metai, Lietuva, Gudija ir
Zemaitija kaip Lietuvos Didžio-
sios kunigaikštijos sudėtinės da-
lys, Lietuvių šlektis 1569 m. sei-
me, Genealoginės pastabos prie
Krėvos sutarties istorijos. Ameri-
koje buvo išleista jo studija: Va-
karų civilizacijos ribos.

Sunkumai filmų bendrovėms

Metro-Goldwyn-Mayer filmų
bendrovė, kuri anksčiau, gyrėsi
turinti daugiau žvaigždžių, negu
jū matoma danguje, paskelbė savo
planus parduoti visą studiją ir
pasitraukti iš filmų paskirstymo
verslo. Gaminsianti tik šešetą
specialių filmų metuose, kai
anksčiau susukdavo iki 20.

Supažindinimai su operomis

Chicagos miesto bibliotekos
centrinioose rūmuose spalio
mėn. trečiadieniais 12 val. 15
min. muzikas Alfred Glasser, iš
Lyric operos, supažindins su me-
lodijomis šios bendrovės užpla-
nuotų operų: spalio 3 d. — Puc-
cini "Tosca", spalio 10 d. — Do-
nizetti "La Fille du Regiment",
spalio 17 d. — Wagnerio "Sig-
fried", spalio 24 d. Bizet "Car-
men", spalio 31 d. Strauss'o "Ro-
sencavalier".

Be to — bibliotekos rūmuose
spalio 15 d. 3 val. p. p. bus Chi-
cagos simfoninio orkestro stygų
kvarteto koncertas.

Georges Rouault (prancūzas, 1871-1958)

Klounas

Kezio-Lapinsko filmas "Statyba"

Be galo reikšmingą darbą išei-
vijoje atlieka kun. Algimantas
Kezy, SJ, filmuodamas dabarties
įvykius ir žmones. Visa tai išliks
tautos ateičiai kaip akivaizdus
praeities dokumentas. Išliks ne
vien negyvoje raidėse, bet paties
gyvo žmogaus ir gyvo vyksmo
vaizduos. Šitaip jau turime filmą
"Dvylika". Šis žymų mūsų vi-
suomeninio gyvenimo ir kultū-
ros darbuotojų skaičius kun. Alg.
Kezio ir toliau didinamas ir dar-
bas tęsiamas. Jau beveik baigtas
prof. Antano Šalio filmas. Spėta
sukaupti nemažai filminės me-
diacijos ir apie neseniai mirusį
poetą Joną Aistį.

Kitose Alg. Kezio filmose vėl
centre atsiduria ne žmogus, bet
pats įvykis. Štai jau pirmą kartą
Chicagoje demonstruojamas
naujas šedevriukas, pavadintas
"Statyba". Tai Jaunimo centro
naujo priestato atsiradimo vaiz-
dinė ir dinamiška istorija. Nuo
žemės prakasimo iki čiurolioni-
ko Vyčio silueto pastato fasa-
de. Ir vaizdine ir darbo ritmo di-
namiškąja prasme, o taipgi mu-
zikiniu akompanimentu šis fil-
mas jau yra pasiekęs profesinį
šios rūšies filmų lygį.

Yra mūsųose darbininkų, ku-
rie, gal būt, norėdami vien tik
sau kreditų, neslėško ir nenori
jokios talkos, viską dirba vienu
vieni, pavargsta, išsiesemia, pri-
trūksta kūrybingumo, jeigu iš vi-
so jo buvo beturėta. Alg. Kezy,
SJ elgiasi protingiau. Ką nors tik
pradinėje užuomazgoj sugalvojęs,
jis tuoj pat nieko nelaiko pa-
slapyje, tariasi su kitais, naudo-
jasi kitų patarimais, ieško talkos
kituose, mielai su kitais bendra-

darbiauja ir drauge to ar kito
laimejimo siekia.

Atrodo, šitaip yra atsiradęs ir
čia minimas turinys bei forma
labai išradingas ir techniškai puik-
iai susuktas naujasis filmas
"Statyba". Tai yra dviejų kūry-
bingų žmonių puikaus bendra-
darbiavimo pavyzdys: kun. Algim-
anto Kezio ir kompozitoriaus-
režisieriaus Dariaus Lapinsko.
Filmas yra lygiai abiejų kūdikių,
visu polėkiu jau peržengęs vien-
tik dokumentinio filmo ribas ir
pasiekęs meninio filmo plotmę.
Kiek Kezio jautri filmininko akis
čia jaučiama vaizdo, spalvos, ar-
chitektūrinės detalės ir perspek-
tyvos akimirkose, tiek Lapinsko
talentas spindi visa ko lydyje ir
vienumą, groteskinio ir filosofinio
siūlo vedime, o ypač muzi-
kinės darbo ritmo sekundėse.

Beveik jau tikra, kad šitokia
Kezio-Lapinsko darbo draugystė
galėtų ir ateityje mums dovano-
ti dar ne vieną kūrybingą staig-
meną.

k. brd.

TELEVIZIJOS

Krautuvė Marquette Parke
ir stovė.
Spalvotos ir pilnosios Radijo
Pardavimas ir atgimimas

MIGLINAS TV

346 W. 69th St. — Tel. 776-1486

Aldara...

JIM'S SHOE SERVICE

3036 W. 63rd Street
Ekspertiškas batų taisymas.
Greitas patarnavimas.
Virs 25 metų patyrimas

GERIAUSIA DOVANA JAUNOMS MARCIOMS

Popular Lithuanian RECIPES

Penktoji kaina
Jei jūsų maiti yra lietuvių
ar kitos kilmės, geriausia vedybinė
dovana yra naujai išleista knyga
Izėsa Daužvardienė

Visų įprastų lietuviškų valgių
receptai yra šioje knygoje. Nurody-
mai trumpi aiškia anglų kalba su-
rašyti ir lengvai įvykdomi

Kaina tik \$3.00

Užsakyti atsakyti
D R A U G A S

1545 W. 63rd Street

Chicago, Ill. 60624

Perspausdinti išleista praėjusio
1971 m. et., o Illinois gyventojai pr-
deda dar 16 ct. mokesčiams.

Filmų įvairumai

Vienas iš geriausių apie meilę

STASE SEMENIENE

"BLUME IN LOVE",
parašytas, surežisuotas ir pastaty-
tas Paul Mazursky, yra vienas
stipriausių amerikiečių filmų
šiais metais. Tai yra meilės isto-
rija vyro, dar vis giliai mylinčio
savo buvusią žmoną. Toji karčiai
saldi komedija vyksta Los Ange-
les apylinkėse, persunktoje dirb-
tinių šviesų tuštumoje.

Vieną saulėtą Kalifornijos po-
pietę, kai Nina, socialinė darbuo-
toja, sugrįžo namo persišaldžiusi
ir rado savo vyrą Blume, persi-
skyrimų advokatą, su jo sekretore,
jų vedybos sprogo, kaip balio-
nas ore.

Gal Nina ir buvo pribrendu-
si minčiai vedybas išardyti. Ji
atsidūrė pusiaukelyje, klaidžio-
dama mintyse, kaip save daugiau
kultūvuoti, domėdamasi moterų
laisve, vadinama "lib", ir abejo-
dama, ar ji iš viso bepritaria ve-
dyboms. Ji susidraugauja su be-
darbiu muzikantu, kuris per tu-
ziną metų džiaugiasi savo svajo-
niėmis, gyvendamas mašinoje. Ji
užsimą joga, mokosi virkdyti gi-
tarą ir daugiau pasitikėti savimi,
negu vyrais.

Visa tai nepada Blume, ku-
rio meilė buvusiai žmonai virsta
kančia. Netgi susikomplicuoja,
kai ir jam patinka muzikantas,
tas barzdotas, anot jo, geriausias
žmogus. Pamegždiodamas jį,
advokatas ir barzdelę prade-
da želdinti. O Nina jo vis tiek
nebemylė. Baigta. Taškas.

Iš ligi šiol nupasakoto turinio
neatrodo, kad tai būtų gera me-
džiaga puikiam filmui. O tačiau
tai yra komedija, viršijanti juo-
kingus momentus, ir mes juokia-
mės, kad neverkštume, ir, paga-
liau, ji yra filmas apie tik-
rąs žmones su gyvenimiškais ir
tikrais nusiminimais. Ir net
juodžiausiais momentais kažkur
dar švyti savotiška viltis, vis gy-
va ir spindinti.

Gal visa tai sėkmingai perduo-
ti sugebėjo ir herojus Blume, su-
vaidintas George Segal, kuris net
niūriaisiomis scenoms atneša
lengvumo savo įgimtu žavumu.
Segal atrodo nepataisomas opti-
mistas. Tuo jis primena kitą pa-
našią žvaigždę Cary Grant. Ne-
žiūrint ką Nina sako, jis tiki, kad
ji vėl turės Blume pamilti, nes jo
meilė jai yra itin stipri.

Su ta viltimi jis vyksta į Ve-
neciją, kurioje filmas ir praside-
da. Nina prašė jo išvykti porai sa-
vačiui, kol ji apsigalvos. Jiedu
praleido medaus mėnesius Ven-
ecijoje, bet dabar Blume vaikšto
Piazza San Marco rudenį, pakly-
des tarp kitų vienišių turistų, ieš-
kančių meilės. Turinys pasakojama
sugrįžimais į praeitį iš Ven-
ecijos, kurioje filmas ir baigiasi.
Mazursky užbaigė filmą tokia
romantiška gaida, kad ir toluome
je sklandanti muzika iš "Trista-
no ir Izoldos" puikiai pritiko tam
momentui. Jis, tur būt, numanė,
kad žiūrovui kitaip pabaiga bū-
tų visai neįtikinanti, tiktai pri-
imtina, kaip hiperbolė.

Meilės trikampis tarp Blume,
Ninos ir jos ilgaplaučio draugo
yra parodijoj ir realizmo mišinys.

Komedijoje atveriamos pla-
čiai durys puikioms, iš gyvenimo
paimtims pajaukimams. Viena
juokingiausių scenų sukurta vete-
ranės aktorės Shelley Wint-
ters, vaidinančios Blume'o klien-
tę persiskyrimo byloje.

— Aš noriu pasilaikyti namus
vaikams, — ji verkšlendama mi-
ksi, — ir Jaguar, ir vasarvietę pa-
jūry... (kukčiodama)... ir aš no-
riu visus pinigus... —

Nina — liekna, rimta ir pa-
siryžusi padaryti, kas teisin-
ga, nesivadovaujant jausmais,
— suvaidinta žaviai, kad ir su-
mišusiai, Susan Anspach. Žiūro-
vas pamėgsta ją, nors ji ir nebe-
mėgsta Blume, kuriam publika,

linki išbristi iš jo bėdu. Nega-
lima nepamėgti nė muziko, Kris-
tostofferson asmeny, kuris turi
tikrą valdybos talentą.

Filmas, klasifikuotas tik vyres-

"LIETUVOS ATSIMINIMAI"

Radio Valanda nuo 30 metų tarnau-
ja New Jersey New York ir Con-
necticut lietuviams. Kas šeštadienį
nuo 4 iki 5 val. p. p. d. WEVD Stas-
ties New York 1130-30 AM ir
330 neg. FM.

Direkt. — Dr. Jakubas J. Stukas
1167 Force Dr.
Mountainside, N. J. 07092
Tel. 232-5565 (code 201)

Kviečiame taip pat klausytis
Lietuvišką, Kultūrinį Valandų ang-
lų kalba, iš Seton Hall Universiteto
radio stoties (New Jersey WSOU)
(89.5 meg. FM) Pirmadi. 8:05-9:00
Vadovauda prof. J. Stukas

FRANK'S TV and RADIO, INC.

3240 SO. HALSTED STREET TEL. CA 5-7252
GIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS, RADIO
IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAIŠYMAS
SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

PETKUS MARQUETTE FUNERAL HOME — TEVAS IR SŪNUS —

TRYŠ MODERNIAKOS KOPLYČIOS

2533 West 71st Street Tel. 476-2345
1410 S. 50th Ave., Cicero Townhall 3-2108-09

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Laidotuvių Direktorai

MAŽEIKAS & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYŠ MODERNIAKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAIDOMAS VIENTA

REpublic 7-8600

REpublic 7-8601

EUDEIKIS

DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMIS

Laidotuvių Direktorai

Trys Moderniosios Koplų

4330 South California Avenue

Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9859

4605 07 South Hermitage Avenue

Telefonai: Yards 7-1741

Laidotuvių Direktorai!

ANTANAS M. PHILLIPS

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNUS

2814 W. 23rd PLACE Tel. Vardas 7-605
424 W. 69th STREET Tel. Vardas 7-1218
11028 Southwest Highway Palos Hills, Ill. Tel. 974-4416

PETRAS BIELIONAS

3848 S. CALIFORNIA AVE. Tel. Vardas 7-302

POVILAS I. RIDIKAS

4854 S. HALSTED STREET Tel. Vardas 7-180

JURGIS F. RUODIN

3819 S. LITUANICA AVE. Tel. Vardas 7-1138-8

VASAITIS — BUTKUS

1446 S. 50th AVE CINCINNATI Tel. Olivet 7-100

REDAGUOJA ST. SEMENIENĖ, 8507 S. TROY ST., CHICAGO, ILL. 60629, TELEF. 925-5988

ALBINĄ KRIKŠČIŪNIENĘ PRISIMENANT

Arabų priežodis sako, kad protingas žmogus neturi geisti mirties, bet neturi jos ir bijoti.

O tačiau mes, mirtingieji, tos nežinomos minties baiminamės, kaip nekviestos ir nelauktos viešnios, nes ji pasigriebia iš mūsų tarpo mūsų artimuosius ir nusi-neša nesugrąžinamai.

Viena tokių nelauktai ir netikėtai pagriebtų buvo a. a. Albina Krikščioniene.

Minint jos mirties liūdnas metines, su ilgesiu pasigendį šviesios, tylios ir malonios asmenybės.

Albina apleido šį pasaulį tyliai, santūriai, lyg pusiau spėjusi įsidedti žvakę, netikėtai stilingo vėjo užpušta.

Ji sudužo, lyg laivas, nepasiekęs ramaus uosto, nes mirė jauna.

Rugpjūčio mėnuo buvo Albina lemtingas. Rugpjūčio 1 d. ją išvežė ligoninėn, kaip tik jos gimimo dieną. O už poros savaičių — 14 d., tą jos džiaugsmingą gyvenimą vedėjų dieną ji atsiskyrė su šiuo pasauliu.

Ar ne Ovidijus šnekėjo, kad dažnai tylintis veidas turi ir balsą ir žodžius? Albina niekad apie save nieko nesipasažojė, ir staiga pajunti, kad mylėdamas ją, ne nežinojai jos biografinių smulkmenų, kaip yra įprasta žinoti apie draugus. Tylėjimas yra puošni brangenybė moteriai, tik retai tenešiojama, bet ją puošėsi a. a. Albina Krikščioniene.

Kilo ji iš Savalkijos, gimtinė pusiauokely tarp Vilkaviškio ir Marijampolės, Gižų parapijoje. Buvo ji stambiausio aršviesulio ūkininko Matulovičiaus duklė. Vienas brolis telesis, kitas — knarininkas.

Albina lankė Marijampolės Rygiškių Jono gimnaziją, studijavo odontologiją Vilniuje, Lietuvoje ir Vokietijoje.

Chicagoje išstėjo už inž. Gyčio Krikščiono. Kun. A. Stašys jų motystę palaimino ir... jis pats ją nulydėjo amžinam poilsiui į kapus.

Iėjusi į garbingą Krikščionų šeimą, ji buvo nuoširdiai ir, kaip retai, tarp anytos ir marčios pasitaiko, pamilta garbingos pedagogės ir istorikės a. a. Onos Krikščionienės.

Pažinus Albina artimiau ir stebint jos puikiausio būdo savybes, neišskentusi pastebėjau:

— Dabar suprantu, kodėl Tave taip išskirtinai mylėjo anyta.

Ji gi įprastu jai taurumu, tiesiu žvilgsniu palydėjo žodžius:

— Tokių, kaip buvo mano anyta, yra labai reta.

O ir pati Albina galėjo didžiuliais (ko ji visai nedarė) savo kilimu iš garbingos Kudirkų (dr. Vinco) giminės.

Albina nebuvo rafinuota moteris, bet tiesi, avira, nuoširdiai paprasta, neturėjo piktų minčių, už kiekvieną nieką tuoj skubėdavo atsilyginti, tvarkinga ir didžiai pareiginga. Nenuostabu, kad ir moteris ją mylėjo ir jos draugystės ieškojo.

Mėgo ji keliauti, čiuožti, slidinėti, pavyzdinčiai tvarkė šeimos židinį.

A. a. Albina Krikščionienė

MOTERIS BAŽNYČIOJE

Gegužės mėn. popiežius Paulius VI įsteigė Vatikane tarptautinę komisiją "Moteris Bažnyčioje ir visuomenėje". Katalikės moteris šioje komisijoje atstovauja Pasaulio katalikų moterų organizacijos unijos (WU-CWO) pirmininkė P. Bellosillo.

PKMO unijos rėmuose toji komisija veikia jau daugelį metų.

1969 m. Paryžiuje įvyko WU-CWO suorganizuotas tarptautinis kolokviumas tema "Moteris Bažnyčioje ir kanono teisė", kuris buvo skirtas katalikų moterų organizacijų vadovams ir ekspertams. Pats kolokviumas minėta tema buvo suroštas Pasaulio katalikų moterų organizacijos unijos kongreso Romoje 1977 m. pageldivimu. Tas kongresas savo rezoliucijose tarp eilės kitų

rie pakeitė net savo planus kelionei į Europą, kad tik galėtų jai paskutinę pagarbą atiduoti.

Organizacijose buvo ji uoli narė, nepalaidžianti susirinkimų. Josios mirties liūdną sukaktį paminėjo ALIAS (Am. liet. inž. ir arch. sąj.) Moterų pagalbinių vienetų, kurių ji priklausė.

Prisimenant kažkurio išminčiaus žodžius, kad tušti ir kenksmingi mirusiųjų gyrimai, jei jie gyvųjų nepaskatina mylėti iškeliaujusius ir sekti jų pėdomis.

Prisimindami a. a. Albinos Krikščionienės šviesią asmenybę, mėginsime sekti jos pavyzdžiu, kuris, dar jai gyvai esant, tauriai patraukė.

L. S.

plačiai nagrinėta. Simpoziumo "Moteris Bažnyčioje" moderatore buvo dr. Aldona Šlapelytė-Janačienė — PLKOS pirmininkė, paskaitas skaitė sesuo Margarita Bareikaitė — M. N. P. vienuolijos vyriausia vadovė ir prė. V. Balčiūnas.

(PLKOS informacijos)

ETIKETAS

Kaip reikia valgyti arbūzą?

Vidutini. apskrita arbūza perpiovus pusiau, reikia jį valgyti su arbatiniu šaukšteliu.

Jeigu arbūzas supiaustytas riekėmis, tada jis valgomas su peiliu ir šakute arba vien tik su šakute. Tuomet reikia arbūzą atplauti nuo žievės ir supiaustyti mažais gabalėliais. Valgyti su šakute, paimant po vieno karnio gabalėlį.

Dovanų atidarymas

Ar yra kokios taisyklės dovanų atidarymui krikščionose, sužieduotuvėse ar gimtadieny? Ar teisybė, kad dovanų nereikia atidaryti per pačias iškilmes, o tik po jų?

Visuose šiuose pobūviuose dovanos turi būti atidarytos svečių akivaizdoje. Tai yra dalis viso pobūvio ir pergyvento džiaugsmo. *Daiva Dobilienė*

ŽINIOS IŠ MOTERŲ PASAULIO

* *Juzė Daužvardienė*, Lietuvos generalinė konsulė Chicagoje, buvo pakviesta garbės viešnia į ukrainiečių koncertą rugs. 15 d. Orchestra Hall salėje. Taipgi Kijono ir Kanados konsulai buvo garbės svečiai. Ukrainiečių organizacijos suurošė ankšto kultūrinio lygio koncertą. Dalyvavo daug lietuvių. Koncerte matėsi publikoje daug jaunimo, netgi mažamečių, visi kalbantieji ukrainiečių kalba ir pasipuodę tautiniais drabužiais. Beveik kiekviena užkalbintą mergaitę pasisakė lankanti šeštadienį ukrainiečių mokyklą ir viena net turinti draugę — lietuvaitę iš lituanistikos mokyklos.

* *Lietuvių diena* Talman tautųpymo bendrovėje įvyksta rytoj. Toji bendrovė jau buvo surengusi lenkų ir italų dienas.

Mūsų nepailestamos ambasadorės Marija Krauchienė ir dr. Paulina Valaitienė ruošia tautodailės parodą. Marijos aukšt mokyklos meno mokytoja sesuo Rosean paruošė kelias šokėjų grupes, dainuos Jaunimo centro jaunasis choras, taipgi dalyvaus Alice Stephens "Aidutės". Velks lietuviškų valgių paviljonas — kioskas. Lietuvių diena tęsis visą dieną nuo vidudienio ligi vakaro (12 — 6 v. v.).

* *Birutė Pūkelevičiūtė*, mūsų talentingoji aktorė, režisierė ir rašytoja, kalbės apie spektaklio gimimą ALIAS (Am. Liet. Inž. ir Arch. sąj.) Pagalbinio moterų vieneto susirinkime rugsėjo 30 d. I. Šilkaitienės namuose, 8134 S. Maplewood. Susirinkimas įvyksta 3 v. popiet, o narsės gali pasikviesti viešniais 4 valandai pasiklausti ne eilinės kalbos. Žinant mūsų žymios rašytojos nepaprastą sugebėjimą užburti savo įdomia kalba (nepasirašyta) vaizdinga, pilna humoro ir kerėjančiai nenuobodžia, susirinkiančios gali tikėtis malonios kultūrinės valandėlės.

* *Moterys atsidėkojo Marijai Rudienei*. Moterų komitetas, kuriam vadovavo Marija Rudienė, sportininkų išvykai Europon lėšoms sutelkti, įvertindamas veiklos pirmininkės darbą, surengė jai uždangą, bet labai šiltą atsidėkojimo vakarą. Susirinkusios Sharkos restorane iš 16 komiteto narių dalyvavo visas tuzinas (vienoms dar atostogaujant, o kitoms su sportininkais išvykus Europon), vakarieniaujant, draugiškai pareiškė savo gilią padėką. Birutė Briedienė ir Ona Gradinskienė įteikė simbo-

Nijolė (Lipčiūtė-Vokietaitienė) su vakarine suknele, papuosta štrauso plunksnomis, kurį modeliavo praeitais metais Putnamo seselių rėmėjų madų parodoje.

(Oberlin College) "Kūrybos mintis Niliūno poezijoje".

Be minėtų dviejų literatūroje, kraštotyroje išgarsime *Birutę Saldukiene* "Prieistoriniai tvanai Lietuvoje ir Gražina Krievičienė" (Glenn Dale, Maryland) "Žvilgsnis į gyvųjų ir mirusiųjų santykius lietuvių tautosakoje".

Menotyroje *Dalia Šimoliūnienė* (Chicago) "Scena šiandien". Kalbotyroje dr. *Janina Reklaitienė* (University of Illinois Chicago Circle) "Lietuvių kalbos kitimas".

Medicinoje dr. *Trimakienė* (ginokologė).

Techn. org. komisijoje, be visos eilės vyrų, dalyvauja ir moterys: V. Lapienė, A. Lipkienė ir J. Stulpinienė.

Suvaržo užsienietes

Iš Beiruto, Libano, ateinančiomis žiniomis, iš Sana'a's, šiaurės Jemeno sostinės, atėjo pranešimas, skelbiant, kad kraštinės musulmonų grupės ragina parlamentą uždrausti užsienietėms žmonoms užimti valdiškas vietas. Beiruto spauda skelbia, kad demonstrantai Raudonosios jūros respublikoje reikalauja "išvalyti netikintuosius iš Jemeno musulmonų gyvenimo".

Klasiška, modeliutojų pamėgta, nesikeičianti šukuosena, demonstruojama Nijolės, kuri, kaip ir šiemet, taip ir šiemet, modeliuos Putnamo seselių rėmėjų madų parodoje spalio 6-7 d.

Jauna filosofijos mokslų bakalaureatė

Kaip kiekvienas žmogus negali nesizavėti jaunystėje, tuo labiau jis negali nesidžiaugti jaunųjų pasiekimais, o ypač savųjų.

Ir vėl viena puiki lietuvaitė, nors ir gimusi Chicago's vėjuotoje padangėje, bet jaunas, labai stiprias šaknis įleidusi į lietuvišką dirvą, pasiekė moksle filosofijos bakalauro laipsnį.

Rima Regina Briedytė, aktorės Birutės ir inž. Juozo Briedžių duklė, užaugo lietuviškame Marquette Parko rajone. Čia ji ir pradžios mokyklą baigė Nekalto Prasidėjimo šv. P. Marijos katalikiškoje parapijos mokykloje.

Iš ten mokslo taku nužingsniauvo į Marijos aukšt. mokyklą, kurią baigė 1969 m.

Illinois universitete (Circle Camp) studijavo filosofiją, iš kurios šiemet gavo bakalaureatą, baigusi studijas.

Jaunoji mergaitė nuo kūdikystės palinko į lietuvišką veiklą.

Rima Regina Briedytė

ma. Mes matome ją lietuvių skaučių organizacijoje — Kernavės tunte, Marijos aukšt. mokykloje priklausė Rūtos klubui, mes žavimės ja scenoje, šokančia tautinius šokių.

Pamiršusi nuo mažens savo tėvų kalbą (kuria gražiai kalba), Rima lankė ir baigė Donelaičio aukšt. lituanistinę mokyklą.

Penkeris metus ji lavinosi šoky, belankydama baletą. Jau per septyneris metus šoka Jaunimo centro studentų ansamblyje, L. Braždienės vadovaujama. Rima su ansambliu šoko dviejuose tautinių šokių festivaluose.

Šilta, maloni asmenybė, Rima, pralenkdama savo jaunystę, moka giliai ir rimtai pafilosofuoti.

Nors buvo pasirinkusi mūsų akimis lyg ir sausą mokslo šaką, bet ji nuo mažens pamėgo meną ir domėjosi meniškais dalykais. Todėl ji mėgino ir piešti, pridėjo pirštus ir prie skulptūros, užsiima menišku fotografavimu.

Rima nemano gautuoju laipsniu pasitenkinti, bet planuoja studijas tęsti filosofijoje ar teisės moksle.

Jaunai diplomuotai filosofei linkime žengti pasirinktuoju lietuviškuoju keliu ir nepranykti "lyg dūmui" iš jos pamėgto lietuviško veikimo. Anaipol! Linkime jai sekti savo mamytės Birutės pėdomis, kuri ir lituanistinėse mokyklose dėstė ir dailių lietuvišką žodį scenoje skelbia, ir šalpos darbe aktyviai veikia (ypač atmintina iš Lietuvos Dukterų dr-jos pirmininkavimo laikų).

S. L.

Praktiški patarimai

Norint nuimti kramtomąją gumą nuo baldų, reikia prie jos palaikyti ledo gabaliuką keletą minučių, ir tada guma lengvai atkris.

Smarkų įbrėžimą balde galima pataisyti su šalako gabalu, braukiant įdubusią vietą ir išlyginant ją įkaitintu peiliu.